

Smiles and handshakes

AFGHANISTAN: Kandahar Airfield i det sydøstlige Afghanistan er en af de største militærlejre i landet, og med over 700 daglige flyoperationer er det også verdens travleste enkeltbane-lufthavn. Basen reduceres i takt med at de allierede trækker sig ud, og det er lidt af et puslespil at nedbryde den store lejr. ■

● Side 12-13

Svar på tiltale

REPLIK: Oberst Peter Wass fra Forsvarskommandoen svarer i dette nummer af avisen på Lars Møllers kritik af HR-strategien. Militærrådgiver Peter Sangiorgio og hans hustru solgte deres lejlighed og indbo for at flytte til Kenya lige, da landet blev ramt af terror. ■

● Side 28 og 30

Scorer kassen

GENBRUGSGULD: I Forsvarets Materieltjeneste sidder der et lille hold af ansatte, der tjener kassen til Forsvaret på at sælge det materiel, som ingen længere skal bruge. Og næsten alt kan sælges. ■

● Side 17

FORSVARSAVISEN

02

ÅRGANG 3 · MARTS · 2014

Tema: Nationale operationer

ALTID KLAR

24 timer i døgnet året rundt er 450 af Forsvarets ansatte på vagt i Danmark. Nogle overvåger luftrummet og skibstrafikken, mens andre er klar til at rykke ud, når alarmerne går.

Læs side 4-7

I SIDSTE ØJEBLIK / NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Få overblik online

UDDANNELSE: Et samlet online uddannelseskatalog er nu tilgængeligt på Forsvarets HR-portal på FIIN. Uddannelseskataloget samler alle Forsvarets uddannelsesudbud, så medarbejderne nemt og hurtigt kan finde relevante kurser og uddannelser. På længere sigt skal medarbejdere også kunne tilgå kataloget på internettet. Samtidig arbejdes der på, at der også bliver mulighed for online ansøgnings- og kursusmeldinger, workflows for chefgodkendelser med mere.

Se uddannelseskataloget på Forsvarets HR-portal under karriere og kompetence. ■

Tal på avisen

UNDERSØGELSE: MEGAFON har lavet en kvantitativ måling af Forsvarsavisen blandt Forsvarets ansatte. Udvalgte tal er for eksempel, at 72 % læser eller skimmer avisen, mens 20 % aldrig læser den. 83 % har generelt et positivt syn på avisen, og 74 % ville læse den mindre, end de gør i dag, hvis de ikke fik sendt den hjem på bopælen. Alle respondenterne har haft mulighed for at kommentere, og her går det igen, at der skal være flere kritiske artikler og plads til debat. ■

Officerer til Krim

UKRAINE: To danske officerer deltager i den ubevæbnede observatørmision, som OSCE-landene har sendt til det østlige Ukraine for at få overblik over den højspændte situation. Ukraine har bedt OSCE-landene om at sende observatører fra den 5. til 12. marts til et program, som ukrainerne er ansvarlig for i dialog med observatørerne. De to danske officerer er en del af en gruppe på cirka 40 observatører fra 20 lande. Sidste gang et land bad om observatører udsendt under Wien Dokumentets internationale tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger, var under krigen mellem Rusland og Georgien i 2008. ■

OVERBLIK

REDIGERET AF
KAREN DAHLIN
DAHLIN@MIL.DK

” Det er en god marke- ring og et rigtigt fint punktum for det hele.

oberst
Kenneth Pedersen
om kontingentparade for ISAF 16

FORSVARSAKADEMIETS
UDDANNELSESPRIS
2014

Ny uddannelsespris

PÅSKØNNELSE: Et nyt initiativ inden for lærings- og undervisningsområdet ser nu dagens lys. Forsvarsakademiet indstifter en uddannelsespris, som skal hylde medarbejdere, der yder eller har ydet en ganske særlig indsats til glæde og nytte for studerende, kursister, elever eller andre medarbejdere i Forsvaret. Prisen uddeles ved Forsvarsakademiets årlige Uddannelseskongress, som i år finder sted den 26.-27. maj. Kender du en underviser, et projekt eller lignende i Forsvaret, som du synes fortjener prisen, så send din indstilling via www.uddannelseskongress.dk, hvor du også kan læse mere om indstillingskriterierne. ■

Hverdag i Mali

MALI: De 39 soldater fra Flyvevåbnet er ved at falde på plads i Bamako. Hverdagen er udfordrende for alle. Der er masser af små ting, som man skal finde ud af, hvordan virker i et land, der på ingen måde minder om hverdagen i Aalborg.

- Det er nogle lange dage for besætningen, der møder ved flyet to timer før afgang, hvilket i dette tilfælde betyder klokken seks om morgenen. De er først tilbage igen klokken 18.30, hvor de endelig kan tage tilbage på hotellet og få hvilet ud, siger Carsten Butler, som er support-officer på holdet. ■

LÆS FLERE
NYHEDER,
GÅ I DYBDEN
MED FOKUSOM-
RÅDER ELLER
SE VIDEOER PÅ
FORSVARET.DK
.....

Afsked med manér

SYDSUDAN: Søndag d. 12. januar var sidste arbejdsdag for UNMISS Hold 4, der har haft en mission ud over det sædvanlige. De oplevede, at situationen hurtigt kan bevæge sig fra meget rolig til væbnet opgør mellem fraktioner af landets hær. De oplevede, hvordan opgaverne kan skifte karakter, da 20.000 flygtninge pludselig stod i FN-lejrens baghave. Hver soldat modtog til slut to medaljer: UNMISS-medaljen og Forsvarets Medalje For International Tjeneste for enkeltmand. Hold 5 er klar til at overtage opgaverne i Sydsudan.

Læs tema om Sydsudan i Forsvarsavisen nr. 1/2014 på forsvaret.dk ■

Nye pilotelever

UDDANNELSE: Den 17. februar startede et nyt hold pilotelever på Flyveskolen. De har haft deres første flyvning også kendt som "dollar-ride". - Hvis sådan en flyvetur ikke kilder i maven, så er man det forkerte sted, siger piloteleven Kasper Petersen med pilotnavnet KAS.

Han og ti andre pilotelever er det sidste hold, inden den nye officersuddannelse træder i kraft. I løbet af fem måneder skal de gennemføre 30 flyvninger, hvor de skal lære at flyve T-17 og almen flyvelære. ■

F-16 i verdens største flyøvelser

ØVELSE: USA Fighter Wing Skrydstrup deltog i marts måned i to af de største flyveøvelser i den vestlige verden: Red Flag og Green Flag. Otte F-16 kampfly opdateret med de nyeste våbensystemer og 125 mand var af sted til øvelser, der foregår i Nevadas ørken. Red Flag handler meget om luft til luft-kamp, mens Green Flag handler om luft til jord. ■

Politikere besøger missioner

INTOPS: De danske soldater i Afghanistan og om bord på Esbern Snare i Middelhavet har i februar haft politikerbesøg. Forsvarsminister Nicolai Wammen besøgte danske styrker i Helmand-provinsen i Afghanistan sammen med Pia Kjærsgaard, Troels Lund Poulsen og Zenia Stampe, mens Helle Thorning-Schmidt fik den store rundtur, da hun onsdag besøgte Esbern Snare ud for Cypern. ■

Foto: Trine Arendsen

Hæder til gardere

I herskabelige omgivelser midt i København på Hotel d'Angleterre fik ti livgardere tildelt hæderslegater fra 'Henning Remmens Støttefond for Gardere'. Garderne fik hæderslegaterne for at have ydet en særlig indsats i forbindelse med udsendelse med Den Kongelige Livgarde, og de blev uddelt af fru Else Marie Remmen og chef for Den Kongelige Livgarde oberst Klavs Lawes. ■

Det er en stor cadeau at blive anerkendt på den her måde. Og så for noget, som jeg selv synes, var en fed oplevelse.

overkonstabel
Casper Bjerg Poulsen

KONTINGENTPARADE

ISAF 16 hjemme igen

Efter seks måneder i Helmand kunne de 275 hjemvendte soldater afslutte deres udsendelse med en parade og en march gennem Gardehusarregimentets hjemby Slagelse.

Foto: **Signe Hare Olsen**

FARVEL OG GODDAG

Der har været store flyttedag i Hæren. DANIOLOG og Danske Artilleriregiment er blevet nedlagt, og Hærens Efterretningscenter og Hærens Kamp- og Ildstøttecenter er blevet oprettet.

Fredag den 28. februar blev Danske Artilleriregiment nedlagt. Det blev markeret med en parade. Foto: Holger U. Hansen

KILDE: FORSVARET.DK/HOK

FORLIG Søværnets Tamburkorps leverede den traditionelle musikalske ramme ved den parade, der endeligt afsluttede en æra i dansk forsvars historie, da Det danske Internationale Logistik Center (DANIOLOG) blev nedlagt. Danske Artilleriregiment (DAR) i Varde lukkede også som selvstændigt regiment. Fra mandag den 3. marts er Artilleriregimentet i stedet blevet en del af Hærens Kamp- og Ildstøttecenter (HKIC) i Oksbøl. - DAR var det sidste selvstændige artilleriregiment, så det er vemodigt at tage afsked. Men nu har vi fået en "mor" i HKIC, og det skal nok gå fint, sagde oberstløjtnant Poul-Erik Ebbe Andersen, der indtil nedlæggelsen var chef for 1. Ildstøtteafdeling.

Nye centre, mere synergi
Samtidig er det blevet tid til at lære to nye forkor-

telser at kende med oprettelsen af Hærens Efterretningscenter (HEC) og Hærens Kamp- og Ildstøttecenter (HKIC). Oberst Ole Bering, der er chef for HKIC, forsikrede, at selv om HKIC får sin egen fane, vil DARs fane forblive en del af det nye regiment. - I dag er en stor dag. Efter min mening giver det nye regiment mere synergi, og det styrker mandskabet. Nu kan man uddanne sig til alt fra konstabel til general i det samme geografiske område, sagde oberstløjtnant Flemming Toft, der er næstkommanderende for HKIC.

Der er også store forventninger til det nye regiment, Hærens Efterretningscenter. Det har fået mottoet, viden er styrke, der er valgt af de ansatte. - Vi får en bedre synergi og udnyttelse af ressourcer, hvilket giver en højere professionalisme, sagde oberst Birger Mejholm, der er chef for HEC. ■

Arktis: Læs analyse. Side 14-15

Klimaregnskab 2012

MILJØ: Forsvaret har udarbejdet sit første klimaregnskab, så det nu er muligt at synliggøre og reducere påvirkningen af Forsvarets aktiviteter på klimaet. Det er et vigtigt værktøj til at vurdere, om det lykkes at nedbringe energiforbruget. Klimaregnskabet indeholder opgørelser over udledningen af klimagasser fra aktiviteter i Forsvarsministeriets myndhedsområde.

Udledningen er opdelt på henholdsvis transport og etableringsdrift. Forsvarsministeriets opgjorte klimagasudledning for 2012 var cirka 355.000 ton, hvilket er i samme størrelsesorden som en mindre dansk kommune for eksempel Norddjurs Kommu-

ne. Klimaregnskabet er det første, så det er endnu ikke muligt at komme med konklusioner på, om der udledes mere eller mindre end tidligere.

Klimaregnskabet kommer til at danne baggrund for de fremtidige klimaregnskaber og indsamlede data. Dermed bliver det fremover muligt at skabe et mere præcist billede af klima- og luftpåvirkningen fra drift, transport og aktiviteter i Forsvarsministeriet.

På den baggrund kan klimaregnskabet bruges som basis for at udpege indsatsområder til nærmere kortlægning og rapportering. Som det fremgår af Forsvarsministeriets klima- og energistrategi 2012-2015 er målsætningen, at der fremover udarbejdes et årligt klimaregnskab. ■

KOMMENTAR

Nationale operationer

I henhold til Lov om Forsvaret skal Forsvaret kunne konstatere og afvise krænkelse af dansk suverænitæt og varetage myndighedsopgaver inden for hele Rigsfællesskabet. Med udgangspunkt heri løser Forsvaret også en række andre nationale opgaver til støtte for samfundet. En stor del af den nationale opgaveløsning foregår ofte ubemærket til trods for, at der kontinuerligt er omkring 450 ansatte på post eller vagt samt cirka 160 ansatte på tilkald året rundt. Dermed er "den nationale mission" den største, Forsvaret i øjeblikket er indsat i, og derfor er der også god grund til at fortælle lidt mere om, hvilke opgaver Forsvaret løser nationalt.

Hovedopgaven med at konstatere og afvise krænkelse af dansk territorium løses ved elektronisk og fysisk overvågning og om nødvendigt indsættelse af relevante kapaciteter såsom kampfly eller skibe. Overvågningen omfatter tillige bevogtning af Forsvarets egne installationer samt kongehusets slotte og palæer.

Herudover opstiller Forsvarets bl.a. nedenstående beredskaber:

- SAR-beredskabet (Search and Rescue), som koordineres fra Joint Rescue and Coordination Centre ved Søværnets Operative Kommando. Beredskabet omfatter tre redningshelikoptere (som også gennemfører ambulanceflyvninger for regionerne), tre maritime indsatsenheder (DIANA-klassen) samt statens øvrige skibe og fartøjer.
- Miljøberedskabet, som omfatter overvågning med fly, Forsvarets og Hjemmeværnets fartøjer samt et mobilt beredskab til prøvetagning.
- Ammunitionsrydningsberedskabet (Hæren, Søværnet og Hjemmeværnet), som består af beredskaber på Sjælland, i Jylland og på Bornholm.
- Transportberedskabet, som anvendes til transport af sårede til Danmark, VIP-flyvning og transport af prøvemateriale for Center for Biosikring og Beredskab til udenlandske speciallaboratorier.
- Helikopterberedskabet, som anvendes til transport af ammunitionsryddere, støtte til politiet, sporing af radioaktiv stråling og transport af brandmænd til bekæmpelse af brand på skibe til søs.
- Isberedskabet, som varetages af Søværnets Operative Kommando.
- Sneberedskabet, som består af 21 pansrede mandskabsvogne og fire DURO ambulancer, der bemannes med frivilligt hjemmeværnspersonel.

Forsvaret yder tillige almindelig- og særlig hjælp til politiet, hvilket omfatter støtte med Forsvarets personel og materiel til politiets opgaveløsning.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at de nationale operationer er kendetegnet ved en høj grad af værnss-fælles opgaveløsning. ■

Læs mere om de nationale opgaver i temaet side 4-8.

Peter Harling Boysen, oberst
chef for Nationale Planlægnings- og programafdeling

Foto: Trine Axelholm

KOLOFON

FORSVARSAVISEN

UDGIVES AF
FORSVARSKOMMANDOEN

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
PERNILLE HEBSSGAARD ROHDEMEIER
CHEF, KOMMUNIKATIONSAFDELINGEN, FKO

REDAKTØR
VICKIE LIND

FORSVARETS HOVEDREDAKTION
FORSVARSKOMMANDOENS
KOMMUNIKATIONSAFDELING
DANESKIOLD-SAMSØES ALLÉ 1
1434 KØBENHAVN K

TELEFON +45 4567 3444
WWW.FORSVARET.DK

OPLAG: 27.000
TRYKKERI: ROSENDAHLS - SCHULTZ
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588
FORSIDEFOTO: NIELS FOGT
REDAKTION AFSLUTTET 5. MARTS 2014
COPYRIGHT FORSVARET 2014

TEMA OVERSIGT

Havudsigt i
Ballerup
SIDE 4

Krudt og gamle
granater
SIDE 5

Skibsfartens
livline
SIDE 6

I krig for
naturen
SIDE 6-7

Afvisnings-
beredskab
SIDE 7

Fra skovarbejde
til skovbørnehave
SIDE 8

Perspektiv
Peter Viggo
Jakobsen
SIDE 8

”
**Men det var
ikke en bombe,
for da vi
åbnede tasken,
dukkede
et stykke
brændende
sexlegetøj op**

Kim Larsen, seniorsergent
Ammunitionsrydningscenteret
5. EOD-kompagni.

Læs om EOD på side 5

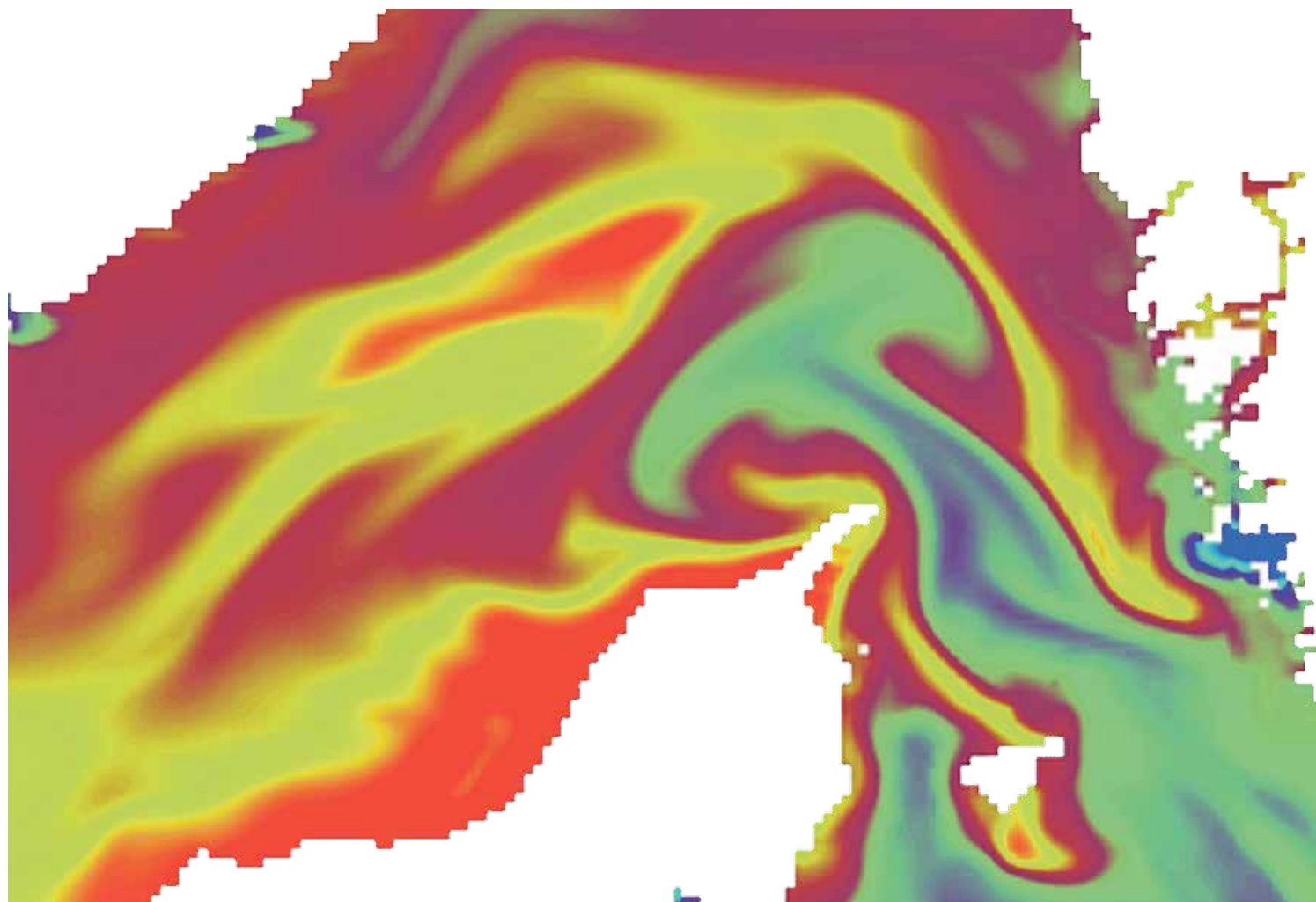
FORSVARET LIGE OM HJØRNET

Kampe i Afghanistan, piratjagt i Adenbugten og afhentning af kemiske kampstoffer i Syrien. Medierne har gennem snart mange år været fyldt med historier om de opgaver, Forsvaret løser rundt omkring i verden.

Herhjemme løser Forsvaret dagligt mange forskellige opgaver. Nogen mere omtalt end andre. De fleste kender nok lyden af redningshelikopteren, når den brumlende suser hen over de danske

parcelhushaver på vej til at undsætte nødstedte på havet eller den infernalske torden af en F-16 på vej hen over himlen for at håndhæve dansk suverænitet et sted over Østersøen.

Men rundt omkring i Forsvaret bliver der også løst nationale opgaver, der måske ikke er så kendt i hverken medierne eller blandt Forsvarets ansatte. På de næste fem sider stiller vi ind på nogle af de opgaver, som ansatte i Forsvaret dagligt løser i Danmark.

Forsvarets Center for Oceanografi leverer både kort til civile og militære formål. Kortet her viser en simulation af lydets hastighed ved overfladen, og netop sådan et kort bruges, når man for eksempel skal lede efter miner eller lytte efter ubåde. Foto: FMT

HAVUDSIGT I BALLERUP

I et hjørne af Forsvarets Materieltjeneste ligger Forsvarets Center for Operativ Oceanografi. Her udarbejdes ”vejrudsigter for havet” til gavn for både Forsvaret og civile.

AF SIGNE SILTAN / FORSVARETS MATERIELTJENESTE

GEOVIDENSKAB Vi er en lidt anderledes størrelse, idet vi ikke har det helt store med materiel at gøre. Vores materiel, det er data, siger chef for Forsvarets Center for Operativ Oceanografi, FCOO, geofysiker Charlotte Wiin Havsteen.

FCOO kortlægger forholdene i de danske farvande og kan herudfra beregne en slags ”vejrudsigt for havet”. Ofte dukker der andre opgaver op, der er med til at bekræfte Charlotte Wiin Havsteen i, at FCOO er på rette hylde.

-Det rygtes jo, når vores data indgår i Søværnets eftersøgnings- og redningssystemer. Så ringer politiet og fortæller, at nogen er faldet over bord, og spørger, om vi kan hjælpe med at finde vedkommende. Vi går i gang med vores værktøjer og laver en beregning for at sige, hvor i Køge bugt vedkommende højst sandsynligt befinder sig. Det er dejligt at få atypiske opgaver, hvor vi kan gøre nytte.

Den primære kunde

Udover disse opgaver vægter Charlotte Wiin

Havsteen samarbejdet med den primære kunde, Søværnet, højt. Overførslen i 2011 fra det nu nedlagte Farvandsvæsen til FMT har ifølge Charlotte Wiin Havsteen haft positiv indvirkning på samarbejdet.

- Vi kan nemmere få kontakt med vores primære kunder, fordi vi nu er en del af systemet. Farvandsvæsenet var en civil styrelse under Forsvarsministeriet, og hvis vi skulle følge kommandovejen, skulle vi op igennem ministeriet og ned igennem den militære søjle for at nå vores kunde. Det er meget nemmere nu. Og det er dejligt, fordi vi har en bedre dialog og en mere direkte kontakt til vores brugere. Det oplevedes vanskeligere før. Det er utrolig positivt.

Brug os

Udover det tætte samarbejde med Søværnet håber Charlotte Wiin Havsteen også på et bredere samarbejde med andre værn i Forsvaret. - Folk må hellere end gerne komme forbi og spørge til, hvad det er vi laver, og om vi kan hjælpe dem på en eller anden måde. Vi laver også meteorologiske beslutningsværktøjer

for Forsvaret i samarbejde med DMI og vores NATO-samarbejdspartnere. Ofte benytter brugerne vores resultater, men de er ikke altid klar over, at FCOO er kilden. Med tiden vil vi få etableret endnu bedre kontakt til andre i Forsvaret, herunder især til Grønland og Arktis Kommando. ■

FCOO

● I Forsvarets Center for Operativ Oceanografi, FCOO, sidder 14 medarbejdere, der dagligt beregner forhold i og under havets overflade i de danske og grønlandske farvande.

● FCOO produkter er såkaldt ”dual use” i den forstand, at FCOOs produkter er udviklet til brug for Forsvaret, men produkterne har ofte også civile anvendelser.

● FCOO udsigter stilles til rådighed for det civile samfund i en særlig version, der kan bruges eksempelvis af sejlere og vindsurfere. Se fcoo.dk.

KRUDT OG GAMLE GRANATER

Ingeniørregimentets ammunitionsryddere er blandt andet kendte for at demontere vejsidebomber i Afghanistan. Men i virkeligheden er det de nationale opgaver, der er flest af.

EOD'ere træner på den sidste missionsforberedende uddannelse inden udsendelse til Afghanistan.

TEKST OG FOTO: NATASHA HYGGE ANDERSEN / HOK

EOD Gamle granater, farligt fyrværkeri og mistænkelige tasker. Det er bare nogle af de opgaver, som Ingeniørregimentets ammunitionsryddere bliver kaldt ud til.

Ammunitionsrydderne opererer både internationalt og nationalt, men langt de fleste opgaver løses i Danmark. På landsplan bliver enheden årligt kaldt ud til 800 til 1000 opgaver, der omhandler alt fra farligt fyrværkeri til bombetrusler.

- Vores opgaver spænder bredt, i og med politiet tilkaldes os, når de finder eller hører om noget mistænkeligt. De mest hyppige opgaver er gamle granater i haver og dødsboer samt begravede miner ved Vestkysten, hvor der stadig ligger nogle fra Anden Verdenskrig, fortæller seniorsergent ved ammunitionsrydningscenteret i 5. EOD-kompagni Kim Larsen.

Brændende legetøj

En del af opgaverne viser sig at være ganske uskyldige. I Viborg udspillede der sig for et par år siden en episode, der fik rydderne til at trække på smilebåndet.

- For nogle år tilbage fik vi et opkald fra politiet om en efterladt taske på Viborg Banegård. Der stak en halvtreds op af tasken, så det hele så lidt mistænkeligt ud. Vi startede ud med at røntgenfotografere tasken, og det viste sig, den indeholdt en masse elektronik. Det kunne udgøre en potentiel fare, så vi valgte at skyde på tasken. Men det var ikke en bombe, for da vi åbnede tasken, dukkede et stykke brændende sexlegetøj op, fortæller Kim Larsen.

Rullemarie blev myrdet

Nogle af opgaverne er dog både alvorlige og farlige. I 2007 måtte en af enhedens robotter, også kaldet Rullemarie, lade livet i Nordjylland. Her var et hold ammunitionsryddere blevet tilkaldt for at kommunikere gennem robotten med en psykisk syg mand, der havde forskanset sig i et sommerhus.

- Vi sendte robotten afsted mod sommerhuset, men det var manden ikke helt tilfreds med, så han angreb den. Først skød han den med et haglgevær: Et skud i tårnet, ét i kroppen og ét mod et af kameraerne. Herefter angreb han den med en økse. Robotten var efter angrebet så skadet, at den ikke kunne reddes, siger Kim Larsen.

De danske ammunitionsryddere bliver lejlighedsvis også sendt til Afghanistan, hvor truslen fra vejsidebomber er stor. Her samarbejder de med engelske ammunitionsryddere, der er uddannede til at varetage internationale trusler. Dermed har de danske ryddere været på kursus i England før udstationeringen. ■

EOD

● Ammunitionsrydderne er en del af det nationale beredskab og har domicil i Jylland og på Sjælland.

● Ammunitionsrydderne er en lille, specialuddannet enhed under 2. EOD-bataljon ved Ingeniørregimentet.

● Ammunitionsrydderne får hjælp fra Hjemmeværnets rydningsassistenter og Frømandskorpsets EOD sektion til nogle af de mindre, nationale opgaver som for eksempel fjernelse af gamle granater og destruering af farligt og ulovligt fyrværkeri.

Søværnets Maritime Assistance Service, MAS'en, er kontaktpunkt for civile skibe, der sejler i danske farvande.

SKIBSFARTENS LIVLINE

Intet skib sejler sin egen sø i danske farvande. På en skærm i SOKs operationsrum i Brabrand holder MAS'en døgnet rundt øje med trafikken på vandet. Og den er tæt.

TEKST OG FOTO: PERNILLE KROER / SOK

SKIBSTRAFIK Omkring tre tusinde skibe er konstant i rutefart eller transit i danske farvande. Hvert eneste af skibene viser sig som et ikon på vagtlederens skærm i MAS'en, Maritime Assistance Service. I SOKs operationsrum er den vagthavende MAS-leder skibenes livline, når de kommer ind i dansk farvand.

- I MAS'en løser vi civile opgaver for staten Danmark. Vi er det centrale kontaktpunkt til den civile skibstrafik i danske

farvande. Så uanset, hvad skibene har af problemer derude, eller hvem de har brug for at komme i kontakt med, er det os, de ringer til. Derfor er lederne af MAS'en civile skibsførere, fordi de kender rutinerne og ved, hvad der foregår på et civilt skib, siger orlogskaptajn Hans Christian Iversen, der er chef for operationsrummet.

Når alarmklokken lyder

Overvågningen af skibstrafikken skal blandt andet opdage eventuelle olieudslip og herunder forebygge, at havmiljøet bliver forurenet i tilfælde af, at skibe

støder på grund eller kolliderer. Havarerer et skib, er det MAS'en, der tager over, når alle mand er reddet fra skibet. Så sørger MAS'en blandt andet for at kontakte skibets rederi og relevante myndigheder.

De fleste dage er der roligt på vagten. Men der er særligt to tilfælde, der får alle mand i højeste beredskab: Hvis et dansk skib ude i verden trykker på sin overfaldsalarm, for eksempel hvis det bliver angrebet af pirater. Eller hvis der lyder alarm om en katastrofe til søs i dansk farvand. Vagtleder Søren Mønster har prøvet begge dele. ■

FÆRGE I BRAND

Den 9. oktober 2010, klokken 00:19 gik alarmen om en voldsom brand på færgeren Lisco Gloria. Færgeren var på vej fra Kiel til Klaipeda i Litauen med 235 besætningsmedlemmer og passagerer om bord. MAS-leder Søren Mønster havde vagten den nat.

- Man er helt oppe på dupperne. Jeg forventede, at skibet sank, og jeg forventede den helt store katastrofe. Så jeg scramblede to miljøskibe, så de var på stedet, hvis skibet sank, grundstødte eller sejlede ind i noget, fortæller Søren Mønster. Han havde fået oplyst, at der var farligt gods om bord.

- Det var farligt, fordi det var et dødt skib uden besætning, der var i brand. Jeg startede på at lave driftsberegninger på skibet. Det ville drive mod Bagenkop, hvor der er et vildtreservat for fugle. Jeg kontaktede dem for at høre, om man kunne få styr på skibet, så man kunne få det slæbt væk. Man fik ankeret ned, men skibet drev, indtil ankeret fik fat i havbunden ved Bagenkop, siger Søren Mønster.

Heldigvis viste det sig senere, at der alligevel ikke havde været farligt gods om bord. Og en rutinemæssig dykkerundersøgelse af skibets skrog viste, at der ikke var strømmet olie ud af skibets tanke. ■

FAKTA

Den 14. oktober fik SOK en melding om, at der drev fedtliggende klumper ud for kysten ved Als. Fedtet formodedes at være svinefedt og drev senere i land ved Sønderborg.

Den 17. oktober kunne DFDS oplyse, at godset på Lisco Gloria var kød, herunder svinefedt, og forskellige former for vegetabilsk olie. Gods, der ikke betegnes som farligt gods.

Sagen var i de efterfølgende uger forsidestof i den lokale presse, hvor emnet drejede sig om, hvem der var ansvarlig for oprydningen efter den noget usædvanlige forurening. Det endte med, at rederiet blev holdt ansvarlig.

I KRIG FOR NATUREN

Naturpleje med kampvogne og sprængstof.

Overvågning af invasive arter med droner. Det er et par af de forslag, der findes i det projektkatalog, FBE har udarbejdet i samarbejde med tre civile aktører.

FLYVENDE POLITI MED MISSILER

Når der er problemer i det danske luftrum, går to F-16 på vingerne med det samme. Det er afvisningsberedskabet, som er med til at sikre dansk luftrum. Samtidig spiller de også en stor rolle i flypassagerers sikkerhed.

MET i cockpittet. Døgnet rundt står to danske F-16 Fighting Falcon parat til at gå på vingerne. Foto: Thomas Kristensen

AF: ATLE LIST JOHANSEN / SOK

STRISSERE

Man kan bedst sammenligne afvisningsberedskabet med en form for flyvende politi. Vi er til for at holde det danske luftrum sikkert. Vi afviser fremmede fly, og det er vi vist mest kendt for, men vi hjælper også civile fly, siger F-16 piloten Thomas Kristensen med pilotnavnet MET.

Døgnet rundt står to danske F-16 Fighting Falcon parat til at gå på vingerne for at afvise fly, der krænker det danske luftrum, eller for at hente efterretninger på fly i internationalt luftrum, som har kurs mod Danmark.

Afvisningsberedskabet hjælper også civile fly i nød ved at flyve op og inspicere dem. For eksempel kan en pilot være i tvivl, om hvorvidt flyets landingsstel er kommet ordentligt ned, om flyet har et punkteret dæk, eller at flyets computersystem melder fejl. Her kommer afvisningsberedskabet ind billedet og er med til at hjælpe.

Når afvisningsberedskaber bliver sendt i luften – eller

scramblet som det hedder – går det hurtigt. Der er hele tiden to piloter og to teknikere på vagt, og kravet er, at motoren skal være varm og i gang indenfor fem minutter efter scramblingen. Efter ti minutter skal flyet være i luften. - Som pilot aner man ikke, hvad der er sket, før man sidder deroppe. Du får en højde og en retning, du skal flyve i, og så bliver du informeret undervejs. Vi kan være, hvor end det skal være i landet på rundt regnet ti minutter. Lidt længere tid, hvis det er over Bornholm, fortæller Thomas Kristensen.

Vejhjælp i tre km's højde

Hvis der opstår problemer med et fly i luften, er det vigtigt for piloten at identificere, hvad der er galt, så han kan tage den bedste beslutning i situationen. Det kan afvisningsberedskabet hjælpe med.

- Vi kan lynhurtigt yde visuel assistance til piloten. Vi kan bekræfte, om landingsstellet er nede eller ej eller fortælle, hvis flyet lækker væske. Vi gør det muligt for piloten at træffe kvalificerede beslutninger, der har stor indflydel-

se på passagerens sikkerhed, siger Thomas Kristensen.

De danske jagerpiloter bruger deres radio til at komme i kontakt med det fly, de inspicerer. Hvis radioen ikke virker, benytter man sig en række internationalt kendte håndtegn. Når F-16 flyene er oppe hos de civile fly, flyver de med meget kort afstand, for at kunne inspicere. Der kan være helt ned til fem meters afstand mellem flyene.

Jagerpiloterne har ligeledes radiokontakt med Air Control Wing i Karup, som døgnet rundt holder øje luftrummet over alle NATO-landene.

Fordi afvisningsberedskabet kan nå ud i alle kongerigets kroge på omkring ti minutter, bliver det til tider også brugt til at hjælpe skibe i nød. Hvis et skib går ned, kan afvisningsberedskabet bruges til at danne et overblik over situationen, så redningshelikopteren med det samme kan få at vide, hvor besætningen er, og om skibet har en eventuel olielæk. ■

Foto: Michael Sand

AF: MARTIN SÆRMARK-THOMSEN / FBE

NATURPLEJE

Alle Forsvarets områder forvaltes efter en drift- og plejeplan, der er udarbejdet for hvert enkelt område, og nogle gange er det nødvendigt, at give naturen en håndsrækning.

- Vi har længe vidst, at en masse af Forsvarets aktiviteter har vist sig at være gavnlige for naturen. Dem kan vi jo lige så godt udnytte ved at lægge de aktiviteter der, hvor vi alligevel har behov for at gøre en indsats til fordel for naturen, siger Henrik Olsen, der er arealforvalter ved FBE.

Den håndsrækning kan, takket være det nye idekatalog, i højere grad fremover komme fra en øvelsesaktivitet, der planlægges, så den gør gavn for naturen som sidegevinst. Projektkataloget indeholder også forslag til forskning, oplysningskampagner og forslag fra interesseorganisationer, der anvender, eller gerne vil anvende Forsvarets arealer.

Skovarbejde med sprængstof

Et godt eksempel på, at øvelsesaktiviteten går godt i spænd med naturplejen, er sprængning af træer. Danske soldater har behov for at øve sig i forskellige typer af terræn, og en snorlige, menneskeskabt plantage er ikke kun et meget urealistisk billede på den vilde natur i verdens brændpunkter, men også et meget kedeligt sted for forskellige dyr og insekter. Når nu ingeniørtropperne skal uddanne sig, soldaterne skal have et svært overskueligt skovområde til øvelsesbrug, og naturen trænger til en gang frisk luft, så går alle tre ting

op i en højere enhed.

Træerne sprænges i stedet for at fældes og ser ud, som om de har været ofre for en af vinterens berømte storme, og de får lov til at blive liggende. Udsynet ned ad den lige række træer blokeres for de fremrykkende soldater, og insekter og dyr flytter ind i de rådnende træstammer. En "triple win" situation for uddannelse, naturpleje og natur med en bonuscheck til besparelseskataloget som sidegevinst.

Forsvarets naturområder

Et nyt projektkatalog belyser synergien mellem Forsvarets behov for øvelsesaktiviteter og FBEs arbejde med naturpleje. Projektkataloget hedder "Militærnatur". Projektkataloget er udarbejdet i samarbejde med et konsortium, der kaldes FOD (Faunaforst, Orbicon og Dansk Jagtakademi)

Forsvaret råder over cirka 33.000 hektar jord og er dermed landets næststørste naturforvalter.

Omkring halvdelen er udpeget til Natura2000-område eller omfattet af Naturbeskyttelsesloven og er derfor udset til at skulle bevare og beskytte sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper, dyre- og plantearter. Til sammenligning er det cirka 9% af det samlede land, der er omfattet af Natura2000-udpegningen.

En stor del af de arter der er på natura2000-listen over beskyttede arter i Danmark er at finde på Forsvarets områder.

Som udgangspunkt er Forsvarets øvelsesområder tilgængelige for offentligheden, forudsat der ikke er øvelsesaktivitet på området. ■

FRA SKOVARBEJDE TIL SKOVBØRNEHAVE

Militærnægterordningen fylder snart 100 år. Både arbejdsforholdene og antallet af militærnægtere har gennem årene ændret sig markant.

AF MARIA LILLEGAARD HANSEN / FPT

MILITÆRNÆGTERE Børnehaver, hospitaler, teatre, museer, foreninger. Det er blot nogle af de steder, en militærnægter kan gøre tjeneste i 2014. Sådan var det ikke, da militærnægterordningen blev etableret i 1917. Tjenestetiden, der var på cirka 20 måneder, skulle aftjenes i Gribskovlejren i Nordsjælland eller Kompedallejren i Midtjylland. Og arbejdet bestod hovedsageligt i skovarbejde for statsskovvæsenet.

Som årene gik, blev tjenestetiden nedsat, og i 1960'erne tillod Indenrigsministeriet, som dengang administrerede ordningen, at militærnægterne løste opgaver af mere social og kulturel karakter. Det blev startskudet til ordningen, som vi kender den i dag.

I nedenstående tidslinje kan du få et historisk overblik over den snart 100 år gamle militærnægtertjeneste. ■

MILITÆRNÆGTERLOVEN § 1

● Værnepligtige, for hvem militærtjeneste af enhver art efter foreliggende oplysninger må anses for at være uforenelige med deres samvittighed, kan af forsvarsministeren fritages for militær tjeneste mod at anvendes til andet statsarbejde, der dog ikke må tjene militære formål.

REKORD FÅ MILITÆRNÆGTERE I 2013

● Antallet af militærnægtere har til enhver tid været afhængig af, hvor mange værnepligtige Forsvaret indkaller samt hvor mange, der frivilligt vælger at aftjene værnepligt. I 2013 blev der overført 35 værnepligtige til militærnægtertjeneste, hvilket er det laveste antal siden 1982, hvor man begyndte at indføre statistik på området.

I begyndelsen af 1970'erne overføres cirka 4.000 værnepligtige til militærnægtertjeneste.

I 2002 er cirka hver 10. værnepligtig militærnægter, hvilket er det højeste antal i nyere tid.

I 2013 blev der overført 35 til militærnægtertjeneste.

- 1917:** Lov om militærnægtertjenesten bliver vedtaget under forsvarsministeren.
- 1933:** Administration af ordningen overføres til indenrigsministeren. Tjenestetiden nedsættes fra 20 til 15 måneder.
- 1943:** Gribskovlejren og Kompedallejren lukkes. Gribskovlejren genåbnes kort efter 2. Verdenskrigs afslutning.
- 1949:** En ny lejr åbnes ved Oksbøl. Militærnægterne arbejder med at rydde befæstningsværker, der var anlagt af den tyske besættelsesmagt.
- 1962:** Indenrigsministeriet tillader, at militærnægterne varetager andre typer opgaver som for eksempel indsamling til Dansk Røde Kors, pakning af tøj til Algeriet og restaurering af effekter ved Thorning Museum.
- 1967:** Militærnægterforeningen stiftes den 29. januar. Foreningen består af frivillige, hvis opgave er at rådgive andre militærnægtere.
- 1976:** Tjenestetiden nedsættes til 11 måneder.
- 1984:** Den egentlige lejtjeneste bliver ophævet. Den sidste lejr, Gribskovlejren, lukkes.
- 1986:** Tjenestetiden nedsættes, så den følger værnepligten.
- 2004:** Militærnægteradministrationen placeres under Forsvarsministeriet.
- 2010:** Militærnægterforeningen opløses.
- 2013:** Administrationen af ordningen placeres i Rekrutteringen i Forsvarets Personeltjeneste.

IKKE FLERE NATIONALE OPGAVER PÅ BEDDING

Politikerne vil hellere udlicitere til private firmaer end bruge Forsvaret til nye opgaver. Det mener lektor ved Forsvarsakademiet Peter Viggo Jakobsen.

TEKST OG FOTO: RUNE DYRHOJ / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

PERSPEKTIV Historisk set har der været vandtætte skotter mellem civilsamfundet og forsvaret. Det skyldes, at et civiliseret samfund ikke ønsker at få militariseret magthåndhævelsen. Et princip som stadig holdes i hævd, og som også betyder, at militære kapaciteter ikke uden videre kan anvendes til de opgaver, der ligger uden for hegnet men indenfor landets grænser. Men betyder det, at samfundet kunne bruge sine ressourcer bedre. Vi har spurgt lektor ved Forsvarsakademiet Peter Viggo Jakobsen:

- Jeg tror, det fortsat vil være sådan, at i det omfang Forsvaret har nogle særlige tekniske kompetencer, som umiddelbart kan bruges i det civile, så vil de også blive det. Men det er bare meget marginalt, hvad vi ser af den slags i dag, og i og med at Forsvaret bliver skåret ned til sokkeholderne og specialiseret, så er muligheden for at yde den slags assistance også mindre. Oven i det kommer jo også den her privatiseringstanke, som næsten alle politikere har i øjeblikket, så jeg kan

simpelthen ikke se for mig, at de ser et potentiale i at udnytte Forsvarets ressourcer i det civile samfund. Jeg ser snarere en tendens til, at man går udenfor hegnet, og prøver at få nogle private udbydere til at løse opgaverne billigere og "bedre". Det gælder ikke kun for Forsvaret, men for hele den offentlige sektor.

Men kan du selv få øje på et potentiale i at bruge Forsvaret til flere nationale opgaver?

- Jeg har faktisk selv svært ved at se, hvad Forsvaret yderligere kan bruges til herhjemme, men det hænger også naturligt sammen med, at der efterhånden ikke er ret meget tilbage at tage af. Det er jo ikke sådan, at vi har lange rækker af ubrugte transportfly eller lastbiler stående, som kunne bruges til noget uden for hegnet. Det er også derfor, at det i virkeligheden ikke er oplagt, at vi bruger Forsvaret til at rydde sne eller redde søfolk, når den primære opgave groft sagt er at slås og sprænge ting i luften eller forhindre, at lige netop de ting sker.

INATO-sammenhæng snakker man meget om Smart-Defence, som dybest set går ud

på at sammentænke militære ressourcer, sådan at alle ikke skal have de samme kapaciteter. Den tankegang kunne vel godt bruges inden for landets grænser også?

- Det kunne man sagtens, og det er i en eller anden grad også det argument, man bruger for, at det er Forsvaret, der skal have havmiljøovervågningen herhjemme. For når skibene alligevel sejler rundt og laver suverænitetshåndhævelse, så kan de jo lige så godt holde øje med olieforurening også. Det grundlæggende dilemma ved sådan en konstruktion er bare, at i en stor organisation som Forsvaret, så vil alle de her små perifere opgaver bare altid blive syltet, fordi ingen rigtigt "gider" dem, og fordi man har mange andre opgaver at bruge sine ressourcer på.

Hvilken vej vurderer du så, vi skal gå, hvis den slags opgaver ikke skulle være ved Forsvaret?

- For mig at se er der ingen tvivl om, at den billigste måde for samfundet at få løst for eksempel miljøovervågningsopgaven, er ved at understøtte Marinehjemmeværnet ved

at give dem tidssvarende udstyr. Her har vi en masse typisk pensionerede sømænd, der stiller deres ekspertise og erfaring gratis til rådighed af ren idealisme mod at få et skib at sejle på. Men det er den smarteste måde for samfundet at få løst opgaven på frem for at sætte et civil firma til det - for det skal i sagens natur tjene penge på det. Så der hvor der faktisk umiddelbart er et potentiale for at bruge samfundets ressourcer bedre, er ved at inddrage al den manpower, vi har til rådighed i Hjemmeværnet langt mere, end vi gør i dag. ■

OVERBLIK

REDIGERET AF
KAREN DAHLIN
DAHLIN@MIL.DK

SE VIDEO PÅ
FORSVAR-
KANALEN.TV

.....

Peter Willemoes er operativ

FREGATTER: Besætningen på Peter Willemoes er nu begyndt på et intensivt og omfattende træningsprogram, der skal gøre besætningen i stand til at udnytte fregattens systemer og sensorer fuldt ud. Frem mod at det fulde træningsprogram er gennemført, vil fregatten dog kunne løse opgaver, hvor kompleksiteten og trusselsniveauet er mindre. - Når det intensive træningsforløb er gennemført, tør jeg godt garantere, at Danmark vil kunne udsende en fregat til at indgå i de mest komplekse operationer med det højeste trusselsniveau, siger skibschef og kommandørkaptajn Kristian Haumann. ■

Kampagne på niende sæson

FORURENING: Stop-Olien-kampagnen, som Søværnets Operative Kommando startede i 2006, kører denne sommer på niende sæson. Kampagnen går ud på, at sejlere og andre, der færdes på eller ved havet, kan melde sig som havmiljøvogtere. De holder øje med havoverfladen og ringer til SOK, hvis de ser noget, der ligner olie. I dag tæller kampagnen over 15.000 havmiljøvogtere. ■

Læs mere om Søværnet på forsvaret.dk/sok

Foto: Jens Frederiksen

NYT LIV I DE GAMLE HUSE

Første etape af renoveringen af det historiske gule Nyboder i København er afsluttet. 25 restaurerede og moderne boliger står nu klar.

AF SARA SVENSTRUP / FBE

BOLIG Det gamle Nyboder har fået en gevaldig ansigtsløftning som led i første etape om at forvandle Nyboder til en moderne, levende campus med attraktive boliger for de studerende på officersuddannelserne. Fugtgener, som har været noget af et problem i de gamle huse, er mindsket ved blandt andet at øge ventilationen. Det er slut med at dele køkken med naboen og gå gennem hans stue for at komme i bad. De nyrestaurerede boliger har rigtige badeværelser

og moderne køkkener. Mellem husene er der indrettet hyggelige gårdhaver, hvor beboerne kan mødes.

Alle de nyrenoverede lejligheder er lejet ud med undtagelse af en enkelt "projektlejlighed". Den skal bruges, når leverandørerne går i gang med anden etape af renoveringen. Lejlighederne skal nemlig have samme udtryk. I restaureringen har man forenet moderne komfort og miljø- og energirigtigt byggeri med de fredningsbestemmelser, der gælder for historiske bygninger som Nyboder. ■

FAKTA

A.P. Møller Fonden har doneret midler til renoveringen af Nyboder.

I første etape har Fonden betalt 2/3 dele af omkostningerne, mens Forsvaret har betalt 1/3 del.

A.P. Møller Fonden har netop doneret yderligere 227 millioner til renoveringen af Nyboder, som Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste står for, efter samme fordeling med Forsvaret.

I anden etape istandsættes 83 lejligheder. Arbejdet forventes igangsat i maj i år og afsluttet i 2019-20.

PÅ VINGERNE FOR FN

I januar var otte soldater fra Flyvevåbnet i Italien for at flyve gods for FN til Beirut i Libanon. Opgaven var en del af Forsvarets samlede støtte til FN i relation til Syrien.

AF THORBJØRN FORSBERG / FTK

TRANSPORT En masse store generatorer, reservedele og en tung, pansret ambulance blev i uge fire fløjet fra italienske Brindisi til Beirut i Libanon. Flyvningerne blev foretaget på vegne af FN i et C-130 Hercules transportfly. Det blev i alt til fire flyvninger mellem mandag den 20. og lørdag den 25. januar 2014.

- Det er gået ganske udmærket. Der er mange variabler og meget, der skal koordineres på sådan en mission, og det kan da være frustrerende, hvis man ikke kan få gennemført de planer, man gerne vil. Men så er der vores opgave at sørge for, at vi udfører missionen så godt, vi kan, siger piloten GOL med det borgerlige navn Michael Nielsen. Han er kaptajn, 1. pilot og chef for den lille udsendte enhed på otte flyversoldater.

- Vi flytter det, som FN har brug for at få flyttet. Vi er udsendt af Danmark, vi får en opgave - at flytte gods eller personel fra A til B - og det er så det, vi gør. Det er det, vi har den her flyver til, og det er det, vi er gode til, forklarer han. I alt blev 88.500 pund gods - omkring 40 ton - fløjet fra Brindisi til Beirut.

Samarbejde med Hæren og Søværnet

Flyvevåbnets transportture var en del af Forsvarets samlede bidrag til FN i relation til Syrien. Alle tre værn - altså også Søværnet og Hæren - bidrager til indsatsen.

- Det er yderst positivt, at vi kan lave noget værnssælles. Vi er en lille nation, vi har et lille forsvar, ergo bliver vi nødt til at arbejde sammen. Vi gør det godt som nation - vi udfører et godt stykke arbejde, og det synes jeg godt, vi kan være tilfredse med, siger GOL.

Også selve arbejdet som pilot holder GOL meget af. Han har været pilot i Flyvevåbnet siden 2001 og har fløjet Hercules siden 2002, men han har haft civilt flyvercertifikat siden gymnasietiden.

- Flyvning betyder rigtig, rigtig meget for mig. Min far er selv pilot, og han fortalte mig på et tidspunkt, at det at være pilot er et godt alternativ til et job. Og det kan jeg kun give ham ret i, siger GOL med et smil på læben. ■

Der blev transporteret i alt 88.500 pund (omkring 40 ton) fra Brindisi til Beirut. Foto: Thorbjørn Forsberg

FN-observatører i Libanon. Situationen i landet er spidset til, og missionen er ikke længere stille og rolig. Derfor tillægges uddannelse og træning endnu større betydning i dag. Foto: Observer Group Lebanon / OGL

BORGERKRIG BREDE SIG TIL LIBANON

Den syriske borgerkrig rækker ud over landets grænser og rammer blandt andet Libanon, hvor der månedligt er bombeangreb og overfald. Derfor skærpes træning og uddannelse af FN-observatørerne.

AF OBERSTLØJTNANT CARSTEN E. NIELSEN / UNTSO

MELLEMØSTEN Tidligere FN-observatører i Libanon husker måske missionen som stille og rolig. Det har ændret sig markant for de ubevæbnede FN-observatører. I dag dækker opgaverne over patruljer langs Blue Line, helikopterpatruljer, patruljer i landsbyerne samt møder med lokale. Situationen i Libanon er spidset til med bombesprængninger og overfald internt mellem forskellige grupper. Inden for den sidste måned har landet haft fem bombeangreb, og den primære årsag til denne optrapning er Hezbollah's engagement i krigen i Syrien. Bomberne i Libanon er formentlig gengældelse for Hezbollah's involvering, ligesom andre grupper i Libanon tager del i konflikten. Fire observatørteams har hver dag to patruljer ved Blue Line, hvilket løber op i totalt 56 patruljetimer om dagen.

Gidseltagning og overskydninger

To andre observatørhold under UNTSO observerer, at 1974-aftalen om at bevare våbenhvile mellem Israel og Syrien bliver overholdt. Borgerkrigen observeres dagligt, og observatørerne melder om skud og nedslag fra blandt andet håndvåben, luftværnsartilleri og kampvogne. Tidligere på året blev en besætning på en observationspost taget som gidsler, og der har været overskydninger samt nedslag på posterne.

Skærpet uddannelse

På grund af ovenstående situationer tillægges træning og uddannelse nu endnu større betydning.

Som et nyt tiltag for at hæve niveauet indgår en uddannelsesvideo "Resilience in UN Blue" i den forberedende træning. I videoen giver observatører deres erfaringer videre om de udfordringer, man kan komme ud for. Det drejer sig for eksempel om gidseltagning, trussel med våben og længere tids ophold i beskyttelsesrum. Videoen skal klæde nye observatører godt på med de seneste erfaringer om nye udfordringer i missionens områder. ■

FAKTA

- FN-observatører fra Forsvaret befinder sig flere steder i Mellemøsten, hvor de er en del af UNTSO-missionen (United Nations Truce Supervision Organization).
- I alt er 11 danske observatører udsendt til UNTSO-missionen med hovedkvarter i Jerusalem.
- Observer Group Lebanon (OGL) udgør den ene af missionens to forposter og opererer i den sydlige del af Libanon med et ansvarsområde, der går fra Litani-floden i nord til den israelske tilbagetrækningslinje i syd, også kaldet Blue Line.
- Her sikrer de, at FN's Sikkerhedsresolution nr. 1701 overholdes.
- Resolutionen skal forhindre kampe mellem Israel og Hezbollah-grupper og indsmugling af illegale våben til Libanon.

HANDSHAKES & SMILES

Kandahar Airfield huser for tiden omkring 24.000 mand. Men det er meningen, at basens størrelse skal reduceres kraftigt i takt med, at de allierede trækker sig ud af Afghanistan.

TEKST OG FOTO: NIKOLAJ M. SANDER / FTK

NEDLÆGNING Det er lidt af et puslespil at nedbryde en af de største lejre i Afghanistan. Den er enorm, da den konstant er blevet udbygget, siden krigen startede i 2001, og man skal samtidig tage højde for, at lejren skal være fuldt operationel under hele nedbrydningen.

En af dem, der til dagligt arbejder med nedroslingen af lejren, er kaptajn Kasper Eliassen fra CJ5, som er planlægningssektionen i NATO-hovedkvarteret. Kasper er 29 år og uddannet teknisk officer.

Ud over håndtering af langtidspanlægning fungerer Kasper også som projektleder for diverse ingeniøropgaver, og det seneste projekt var nedlæggelse af bygninger ved et område kaldet LIMA-rampen. En "rampe" er en amerikansk betegnelse for den del af flyfeltet, hvor fly lastes og losses.

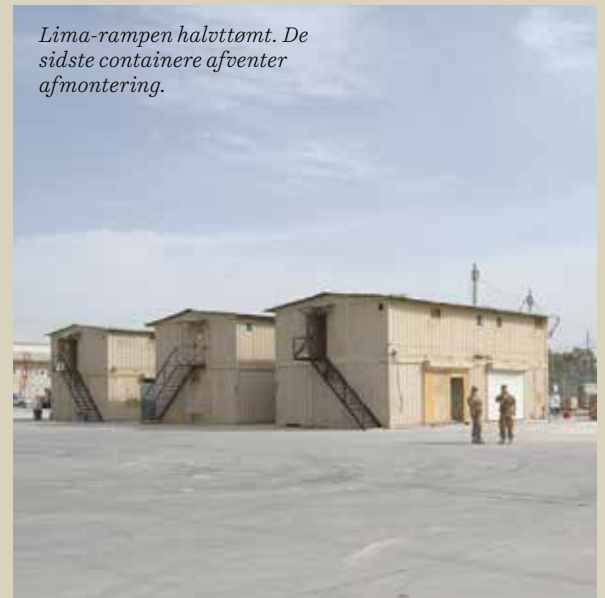
LIMA-rampen bestod blandt andet af en række forskellige bygninger, hvoraf flere mod forventning var optaget. - Bygningerne optog plads, som med fordel kunne anvendes til at parkere køretøjer, som for nuværende står endnu længere ude på rampen og dermed tættere på fly-

ene som opererer. Det tvinger i øvrigt den generelle rullende trafik tæt på de parkerede fly, hvorfor sikkerheden her kan optimeres. Opgaven har været spændende og udfordrende, især fordi bygningerne var beboet og anvendt som kontorer, hvilket har krævet relokering af seks forskellige enheder. Derudover skulle vand- og kloaksystemer samt el fjernes, bygninger adskilles og derefter transporteres væk, fortæller Kasper Eliassen.

Bytte bytte købmand

Det var forventet, at nedbrydningen af LIMA-rampen ville være færdig til marts, men allerede den 26. november - efter lidt over en måned - var området ryddet og klar til at blive brugt til det nye formål.

- Man er nødt til at have talegaverne og de sociale kompetencer i orden. For det er meget begrænset, hvad vi har at gøre med af ressourcer. Med et lille budget er man nødsaget til at være vedholdende og kreativ. En stor del af arbejdet bliver klaret med handshakes & smiles, for eksempel fik vi australierne til at støtte med en kran til at flytte containerne, og til gengæld lovede vi at forsøge at skaffe dem noget plads til deres maskiner tæt ved flight linen.

Lima-rampen halvtømt. De sidste containere afventer afmontering.

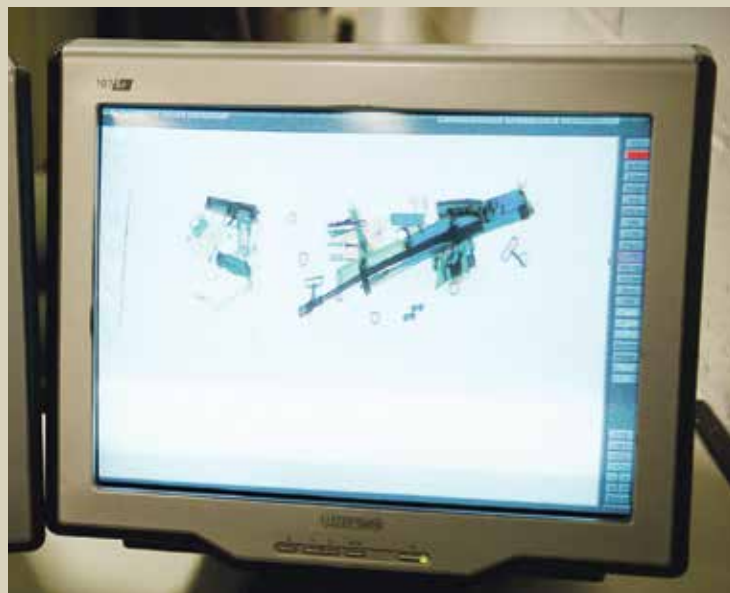
En af planlægningssektionens opgaver går ud på at mindske missionens "footprint". Det der bliver efterladt, når man begynder at reducere basen, er lige nu at sammenligne med en større by. Kaspers funktion er at planlægge og klargøre selve flyvepladsen til den fremtidige støttemission, Resolute Support Mission (RSM), hvor afghanerne får en større rolle.

Fra kæmpe til stor

I fremtiden skal lejrens størrelse skrumpes ind til et sted mellem 3-8.000 mand, og selv om perimeterhegnet efter planen bliver stående indtil 2015, så vil lejren alligevel blive betydeligt mindre. Ved næste skridt i nedroslingen bliver lejren cirka en fjerdedel mindre, og det er ikke så lidt, i en lejr der er næsten 23 kilometer i omkreds.

Hvad fremtiden byder for Kasper er endnu uvist. Hans stilling hjemme i Danmark er nedlagt grundet forsvarsforliget, og det er endnu ikke besluttet, hvor han skal hen, når han kommer hjem. Men Kasper er ikke i tvivl om, hvad han gerne vil lave:

- Jeg vil gerne have med operationer at gøre, siger Kasper. ■

En sådan bagagescanning ville nok sætte gang i alarmen i en almindelig lufthavn, men på Kandahar Airfield er det helt normalt. Billedet viser en L85A2 riffel og SIG P226 pistol. Foto: Nikolaj Sander

AF NIKOLAJ M. SANDER / FTK

FLYTRAFIK

Alle fly medbringer passagerer, gods eller begge dele, og det skal håndteres fuldstændigt ligesom i en almindelig lufthavn. Det tager folkene fra Combined Air Terminal Operations (CATO) sig af.

- Det, vi laver her, er egentligt meget ligesom en civil lufthavn, men det er selvfølgelig lidt anderledes, når vores passagerer medbringer våben og håndgranater, forklarer sergent Kiel fra Aerial Port Service (APS) ved Eskadrille 680.

Våben er intet problem, heller ikke i bagagen. Folkene fra CATO er vant til at

håndtere dem, men selvom ammunition og sprængstoffer tillades om bord, så er der stadig grænser for, hvad der er tilladt i bagagen.

- Vi har haft nogle TCN'er ("Third Country Nationals", primært indere og nepalesere red.), der forsøgte at smugle olie eller benzin med i flasker. Det er selvfølgelig et problem, da det udgør en risiko, fortæller Oma, oversergent ved APS.

Fra arbejder til arbejdsgiver

Hjemme i Danmark er APS-folkene vant til selv at gøre alt arbejdet, men på Kandahar Airfield er de ansat som ledere af det internationale samarbejde. De arbejder

150 mand i tre vagthold.

- Vores arbejde består i at "supervise" vores hold af TCN'er. Ellers er vi problemløser. Man kan sige, at vi ikke har så meget at lave, så længe det hele kører, som det skal - men det gør det heldigvis aldrig, siger Oma grinende.

- Vi oplever alt fra raket-angreb til bøvlede passagerer, supplerer Kiel.

Fra 0-100

Der er altid noget at lave for CATO-folkene, dog er der travlest i dagtimerne, hvor der kommer flest fly ind. Derfor har man altid folk, der er klar, for det skal gå fra 0-100, hvis for eksempel et fly skal evakueres. På

en stille dag har CATO cirka 15 fragtfly eller passagerfly igennem, og CATO-folkene håndterer cirka 25.000 mand om måneden. Der er i alt cirka 700 flyoperationer på Kandahar Airfield om dagen, men mange af dem har CATO-folkene ikke noget at gøre med, eksempelvis droner og jagerfly.

Når folkene er udsendt, er det i 4 måneder uden orlov. Men de lange vagter og stressende dage virker ikke afskrækkende på CATO-drengene.

- Jeg har været afsted 13 gange, og når jeg kommer hjem, så søger jeg om at komme afsted igen, fastslår Oma. ■

EN LUFTHAVN I LUFTHAVNEN

Kandahar Airfield i det sydøstlige Afghanistan er en af Afghanistans største militærlejre, og med over 700 daglige flyoperationer er det også verdens travleste enkeltbane-lufthavn.

To arbejdere omkom tragisk, da en enorm mængde metal væltede ud af containeren.
Foto: ISAF Task Force Inspection

Værsgo' og velkomme - så er der serveret.
Foto: ISAF Task Force Inspection

KANDAHAR AIRFIELD

Der er cirka 13.000 civile arbejdere på Kandahar Airfield fra flere forskellige lande. De arbejder for 348 civile firmaer. Antallet dækker alt fra små grupper af eksempelvis nogle få kranarbejdere til større rengørings- og kantinefirmaer.

ISAF Task Force Inspection Team har eksisteret siden midten af 2012. Inspektørerne kommer fra Rumænien, Storbritannien, USA og Danmark.

Flyvevåbnet har udsendt 20 soldater til Kandahar Airfield. Soldaterne indgår i ISAFs hovedkvarter, sørger for sikkerheden på flyfeltet samt arbejder med passagerer og fragt.

Der skal en hel del knofedt til, før "Bang" - og snavset er væk.
Foto: ISAF Task Force Inspection

Food on wood: Sådan noget med et grønt spækbræt til grøntsager og et rødt til kød er ikke noget, alle går op i på Kandahar Airfield.
Foto: ISAF Task Force Inspection

FARVEL TIL FARLIGE FORHOLD

Usle forhold og dårlig hygiejne er arbejdsvilkårene for nogle af de civile arbejdere på Kandahar Airfield. ISAF Task Force Inspection gør noget ved forholdene med en dansk flyver i spidsen.

AF BRITTA SCHADE / FTK

AFGHANISTAN Blikket zoomer med det samme ind på væggen i den ene ende af major Erik Sørensens kontor. Overfladen er dækket af fotos, som vidner om arbejdsforhold og hygiejne, der er under den ønskede standard for nogle af de civile arbejdere på Kandahar Airfield.

Et af billederne viser en enorm mængde metal, der er væltet ud af en container. Det vidner om en tragisk død for de to arbejdere, som metallet væltede ud over. På andre billeder ses usle opholdssteder, mens atter andre viser kød, der efter mange timer i varmen er blevet fordærvet, inden det blev tilberedt og spist.

De civile arbejdere på flyvebasen har primært deres oprindelse i Pakistan, Indien og Filippinerne og er ansat af civile firmaer. Mange lever på basen i årevis, og langt de fleste bor under fornuftige forhold og har adgang til kantiner eller andre udmærkede spisefaciliteter. Men for nogle er hverdagen en ganske anden.

- Vi ved godt, at levestandarden rundt omkring i verden er forskellig, men nogle gange er leveforholdene så usle, at man bliver trist over at se så elendige forhold. Derfor har vi oprettet Task Force Inspection for at højne arbejdssikkerheden og leveforholdene, for det betragter vi som en naturlig ting i Danmark, fortæller major Erik Sørensen. Han er udsendt til Kandahar Airfields hovedkvarter og er leder af det internationale inspektionshold.

Holdet består blandt andet af arbejdssikkerhedsfolk, militærpoliti, veterinæreksperter, brandchef og juridisk støtte, hvis sidstnævnte måtte blive nødvendigt i forhold til kontrakter og firmaer, som skal lukkes.

- Det er rygtes blandt de civile firmaer og deres ansatte, at vi inspicerer arbejds- og leveforhold. Vi har ikke så mange sager længere. Vi har et mål om at inspicere 150 civile firmaer årligt, siger major Erik Sørensen. ■

Hvad skal Forsvaret i Arktis?

Arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige opgaveløsning i Arktis sidder i Forsvarskommandoen og arbejder på en omfattende analyse, der skal give politikerne grundlag for at træffe beslutning om, hvordan og i hvor høj grad Forsvarets løsning af opgaver i Arktis skal styrkes. Kontreadmiral Nils Wang giver her sit personlige bud på situationen i Arktis, mens generalmajor Flemming Lentfer fortæller om analysearbejdet.

AF LARS JELLESTAD / FAK

Kontreadmiral Nils Wang
chef for Forsvarsakademiet

Hvad har skabt denne øgede interesse for Arktis?

- Det, der har aktualiseret behovet for nyt fokus, er den udvikling, der finder sted i Arktis, hvor der jo er en kolossal international interesse for regionen. Der er også en kæmpe interesse for at udvinde ressourcer, navnlig i Grønland, både på land og i havet, og du kan jo ikke udvinde disse ressourcer uden at bruge skibe til at sejle ressourcerne ud på verdensmarkedet, hvad enten vi snakker olie, gas eller mineraler. Dermed er der en meget markant stigning i maritime aktiviteter omkring Grønland – og et tilsvarende større behov for at have et søberedskab, der er tilstrækkeligt veldimensioneret. Det er den generelle udvikling i Arktis og i særdeleshed Grønland, der har skabt et behov for øget tilstedeværelse. Reglerne for olieudvinding, minedrift og fiskeri og så videre skal overholdes – det er det, vi skal være der for.

Hvad er din personlige involvering i analysearbejdet?

- Jeg sidder med i koordinationsgruppen, der skal koordinere de tiltag, der går på tværs af statsadministrationen – og det er der jo rigtig meget af det her, der gør. Vi skal pege på mulighederne for, hvad der ellers foregår i de forskellige ressortministerier og sikre os, at man også inddrager andre relevante aktører i staten.

Arktis og EU

Hvor meget interesserer EU sig for Arktis?

- EU interesserer sig meget for Arktis, problemet er imidlertid, at EU først og fremmest har en interesse i at få indflydelse på, hvor fremtidens energiressourcer skal komme fra. Hvordan unionen kan sikre sig adgang til markeder, hvor man har de ressourcer, som medlemslandene skal bruge for at kunne eksistere.

Kunne man forestille sig, at EU ville støtte Danmark med den øgede indsats i Arktis?

- Jeg tvivler på, at EU ville gå ind og hjælpe et medlemsland

med kystvagtsopgaver så som ved at give os skibe til at patruljere grønlandske farvande med. Det er et nationalt ansvar at passe på sine farvande.

Hvad er der fortsat usikkerhed om i området?

- Der er forskellige grænseuoverensstemmelser. For eksempel hvor Hans Ø hører til henne. Der var en delelinjekonflikt mellem Rusland og Norge, som efter 30-års uenighed blev fjernet på en eftermiddag i 2011, fordi begge lande havde en interesse i at udnytte området til at bore efter gas, så det er et godt eksempel på, at de økonomiske interesser kan gøre det, som diplomatiet ikke formår. Der er efter min opfattelse ikke grænsestridigheder i Arktis, der kan skabe ufred eller konflikt.

Generalmajor Flemming Lentfer
chef for Planlægningsstaben, FKO
og formand for Arbejdsgruppe
Opgaveløsning i Arktis

Hvad handler analysearbejdet grundlæggende om?

- Analysen drejer sig grundlæggende om at fastlægge, på hvilke områder opgaveløsningen bør styrkes og ændres. De mange arbejdsgrupper, der er sat i værk, har alle sammen til formål at kigge på, hvordan vi kan forbedre opgaveløsningen. Når man taler om en styrkelse af Forsvarsministeriets indsats i Arktis, så er der en vifte af potentielle muligheder for at gøre det. Det kan være flere fly, skibe, satellitter med mere. For at finde den bedste løsning ønsker man at få etableret et katalog af muligheder, hvoraf det også skal fremgå, hvad de økonomiske konsekvenser af de forskellige muligheder bliver. Undertonen er jo, at denne styrkede indsats i Arktis skal holdes inden for Forsvarets eksisterende økonomiske ramme. I første omgang vil man derfor se, at man forsøger at styrke indsatsen inden for de rammer, der er i det indeværende forlig. I tiden efter 2017 vil man så måske se, at der sker prioriteringer, som trækker Forsvarets opgaveløsning i en retning, der er anderledes end den, vi har set de seneste 10-15 år. Der bliver der tale om en prioritering, som det politiske niveau har ansvaret for.

Grønlanderne og færingerne inddrages

Hvordan bliver grønlanderne og færingerne inddraget?

- Det er vigtigt at understrege, at både Grønland og

Færøerne er inddraget dybt i arbejdet. Det grønlandske selvstyre og det færøske landstyre er med i arbejdsgruppen, ligesom de konkret deltager i arbejdet i en række af underarbejdsgrupperne. Så de er med og bidrager aktivt. Vi kigger bredt på mulighederne. Det kan for eksempel være inden for det frivillige beredskab og som ansatte i Forsvaret – besætningsmedlemmer på skibe og så videre. Hvordan kan vi skabe et incitament, så grønlanderne og færingerne i højere grad end i dag vil få lyst til at engagere sig?

Hvad synes du er den bedste løsning for Grønland, Færøerne og for Danmark i forhold til en styrket indsats i området?

- Det vil jeg ikke forsøge at give et bud på nu, fordi det er vigtigt, at analysearbejdet får afdækket alle de muligheder, der nu er, og mulighederne skal ikke begrænses af, hvad enkeltpersoner synes er godt eller skidt. Mulighederne skal på bordet. Så må det være op til det politiske niveau at træffe beslutningerne. ■

Der har været en tendens til at portrættere Arktis som et nyt klondike, hvor alle er på jagt efter ressourcer. Men ressourcerne er fordelt, og der er ikke nogen tvivl om, hvem de tilhører. De eksklusive økonomiske zoner ude til søs er defineret, så alt hvad der hedder fiskeri, energi, olie og gas er fordelt mellem de retmæssige ejere og det samme med mineraler inde på land. Den kamp om ressourcer, som alle vil snakke om, det bliver ikke en militær kamp om at komme ude og erobre nyt land, det handler om at få koncessionerne, siger chef for Forsvarsakademiet, kontreadmiral Nils Wang. Foto: Søværnet

PUBLIKATIONER AKTUELLE UDGIVELSER FAK

Building a Componential Danish SOF for a Global SOF Network
 Forfatter: Dr. William Mitchell,
 Forsvarsakademiet

LÆS Briefet taler for udvidelsen og opbyggelsen af specialoperationsstyrker inden for dansk militær og støtter oprettelsen af en kommando for specialoperationer (SOFCOM).

Kvindernes trinvis adgang til det danske forsvar
 Forfatter: Beate Sløk-Andersen,
 Cand.mag.

LÆS Dette Research Paper sætter fokus på kvindernes adgang til og fremmarch i det danske forsvar. Efter et historisk tilbagerids belyses, hvordan kvinder fik mulighed for en egentlig karrierevej og avancement inden for den militære organisation.

Det afghanske præsidentvalg 2014
 Forfatter: David Vestenskov,
 Cand. Mag., projektforsker,
 Center for Militærhistorie

LÆS En introduktion til det afghanske valgsystem og en analyse af hovedkandidaternes chancer. Dette brief har til hensigt at give læseren et overblik over valgets hovedpersoner samt afdække hvilke parametre, der er afgørende i forhold til at blive valgt som afghansk præsident.

MATERIALER FRA FAK KAN BESTILLES ELLER DOWNLOADES SOM PDF PÅ FORSVARET.DK/FAK

ET UFORANDERLIGT IKON

Selv om det meste af Forsvaret løbende forandres, så er der også ting, der forbliver, som de er. Et eksempel er den berømte bjørneskindshue.

TEKST OG FOTO: FLEMMING DIEHL / FORSVARETS MATERIELTJENESTE

GREJ Langt de fleste danskere vil nok kunne genkende huen og sige, at den hører til oven på en gardere. Nogle vil sige Livgarden og andre Tivoligarden. Og begge vil have ret. For Tivoligardens bjørneskindshue er en lille kopi af den rigtige hue fra Den Kongelige Livgarde, der har eksisteret siden 1658. Bjørneskindshuen er en smule nyere, men stadig gammel. For Den Kongelige Livgarde har brugt bjørneskindshuen siden begyndelsen af 1800-tallet.

- Vi ved ikke præcist, hvornår Livgarden tog huen i brug, men tilbage i 1600-tallet var det det franske hof, der satte standarden indenfor militær mode. Det var under Ludvig d. 14., Solkongens tid, at man for første gang så en soldat, der havde en hue med pels. I midten af 1700-tallet var en hue med pelskant nået til det danske hof, men huen, som vi kender den i dag, fandt først sin form i 1850, fortæller sadelmagermester Brian K. Rützou, der producerer og reparerer de danske bjørneskindshuer.

Størrelsen betyder noget

Brian er tidligere befalingsmand ved Den Kongelige Livgarde, og manden der ved aller mest om den pjuksede hue, der engang havde en funktion i kamp.

- Huen gør jo soldaten højere, og førhen mente man, at det kunne have en skræmmen-

de effekt på fjenden. Og man kan jo sagtens forestille sig, at når de sydeuropæiske soldater mødte en i forvejen højere dansker, så kunne det virke skræmmende, fortæller Brian, som videre beretter, at kun to nationer bruger den høje bjørneskindshue: England og Danmark. Og huen har ikke forandret sig igennem årene. Næsten.

- I gamle dage havde huen stivere, der var lavet af bardehval. Det bruger vi naturligvis ikke mere i dag. Jeg ved godt, at det også kan være et omtåleligt emne, at vi bruger bjørneskind, men det er faktisk et affaldsprodukt, som ellers bare ville blive smidt væk. For et antal bjørne skydes årligt for at holde bestanden nede, og pelsen er for grov til, at den kan bruges til beklædning, påpeger Brian.

En forskrækket kat

Han gerne ser huen så original som mulig, men der er også en anden grund til, at huen ikke laves af et syntetisk materiale.

- De britiske garderegimenter forsøgte sig i 1970' og 1980'erne med huer af syntetisk pels, men uden succes. Indtil videre har ingen materialer kunnet leve op til kravene. For enten klasker de sammen, når det regner, eller også fremkalder de statisk elektricitet. Og det dur jo ikke, at den Kongelige Livgarde står og ligner skræmte katte, når Dronningen går forbi, siger Brian K. Rützou, der sikrer et uforanderligt ikon i en foranderlig tid. ■

Hårene på huen bliver børstet, så huen bliver så kraftig som overhovedet muligt.
Foto: Tuala Hjarnø

Ikke kun til pynt

Dele af bjørneskindshuen havde før som nu en praktisk funktion. Hageremmen er sølvbelagt, og beskytter mod sabelhug. Fangsnoren er hæftet bag på huen og jakken og sikrer, at man ikke mistede sin hue, hvis man fik den slået af i kamp. I bjørneskindshuen opbevarer garderen i øvrigt også et par hvide handsker og en spidshue, som blandt andet bruges om natten, hvor man af hensyn af bedre udsyn og høreelse tager bjørneskindshuen af.

Farven er vigtig

Ser man en bjørneskindshue ovenfra, kan man se hattepulden. Er man fra Den Kongelige Livgarden er hattepulden blå med et hvidt kors, og er man fra Tivoligarden er den rød og hvid. Ellers er huerne stort set identiske, og begge har en rød og hvid kokarde, hvor den sølvbelagte hagerem sidder fast.

Huen er håndværk

Stort set alt ved en hue fremstilles i hånden hos sadelmageren. Det tager cirka tre dage at fremstille en hue, og prisen for en hue er omkring 13.000 kr.

En holdbar hue

En bjørneskindshue er en holdbar sag. Huerne kommer ind til vedligehold hvert fjerde år, og gennemsnitligt holder en hue i cirka 20 år. En hue er mellem 58-64 centimeter i diameter, og hårene skal have en minimumslængde på 8-10 centimeter. Huer med længst hår, der kan dække Solen, er de mest eftertragtede blandt gardere.

Sort sol

Foran på bjørneskindshuen sidder et sølvmærke, der kaldes Solen. Det afspejler Kongevåbnet, som det har set ud siden 1972. Solen ses dog sjældent, da man blandt gardere har den opfattelse, at det er pæneste, hvis pelsen dækker solen mest muligt.

Sortbjørnen

Sortbjørnen af hankøn vejer mellem 57 og 250 kilo. En bjørn af hunnkøn vejer mellem 41 til 171 kilo. Bjørnens skind er faktisk mere brun end sort og må derfor farves, når den skal bruges til en bjørneskindshue. Der går cirka en bjørn til en hue, og i 2013 købte Forsvarets Materieltjeneste et større parti på 120 skind, men normalt købes der cirka 60 styk om året.

I 2014 venter salgsafdelingen med spænding på, hvem der byder mest for Forsvarets tre isbrydere, der er sat til salg. Foto: Forsvarets Fototjeneste

HIT MED DET OVERSKYDENE MATERIEL

I Forsvarets Materieltjeneste sidder der et lille hold af ansatte, der tjener kassen til Forsvaret på at sælge det materiel, som ingen længere skal bruge.

AF FLEMMING DIEHL / FMT

SALG

De kunne næsten optræde i et tv-program. For som på tv har Forsvaret en række mennesker, der roder i de gamle gemmer for at finde genbrugsguld.

- Mange medarbejdere i Forsvaret tror, at der ikke er penge i overskydende materiel. Det er helt forkert. Næsten alt kan sælges, fastslår salgsdirektør Bjarke Heiberg-Iürgensen fra Forsvarets Materieltjeneste, FMT.

Bjarke er chef for 11 medarbejdere, som hver især skaffer penge hjem til Forsvarets pengekasse. Det sker ved at gennemgå udfaset materiel, der får dommen: skrot eller salg. Tidligere blev materiel solgt på en fysisk auktion i Hjørring, men nu laves der en beskrivelse, tages et billede og så sættes materialet til salg på nettet.

Omsætning på trecifret millionbeløb

Den manøvre har sat skub i auktionssalget, hvor indtægten i 2013 var på omkring 40 millioner kroner. Dertil kommer indtægterne via salg til skrot og salg af større mate-

rielsystemer.

- Salgsafdelingen omsætter nu det overskydende materiel til et trecifret million beløb om året. De penge indgår i Forsvarets samlede budget og gør, at vi slipper for at spare andre steder.

Bjarke Heiberg-Iürgensen fortæller videre, at det trecifrede millionbeløb i 2013 også skyldtes, at man fik solgt mange udfasede lastbiler og pansrede mandskabsvogne. I 2014 skal isbryderne gerne sælges til videre brug, og dernæst skal skibene af Flyvefisker-klassen sælges, og det gerne til en nation, som kan bruge dem til kystbevogtning.

Skal sælges med varm motor

At der stadig er en del ældre materiel at sælge, skyldes Forsvarets store omstilling, hvor der er sket et skifte væk fra et stort mobiliseringsforsvar.

- Vi havde nogle år, hvor folk spurgte, hvorfor det udfasede materiel dog ikke blev fjernet, men der er kommet godt gang i kassationen og salget, og giv mig et til to år mere, og så er vi i bund, siger Bjarke Heiberg-Iürgensen, der fremover gerne vil have fat i det udfasede materiel i en tidligere fase.

For nu får salgsafdelingen primært fat i det udfasede materiel, når det er helt ude af brug, og der for eksempel er leveret noget nyt til erstatning. Det gamle materiel får på den måde lov at stå ubrugt, og det må ikke længere ske. - Vi vil faktisk gerne have fat i tingene, lige inden de tages helt ud af brug. For så er det stadig vedligeholdet, og dermed kan vi få markant mere for materialet ved et salg. Så min vision er, at vi får fat i det udfasede materiel på et langt tidligere tidspunkt. Gerne mens motoren stadig er varm. ■

AFLEVÉR DET TIL DEPOTET

● Materiel, der er i overskud, bør straks afleveres til nærmeste udleverende depot. Jo bedre stand det er i, jo større chance er der for, at det kan sælges til en god pris. Og næsten alt kan sælges. Salgsafdelingen har nemlig solgt alt fra skibe, biler, generatorer, kæder, støvler, reoler, reservedele, tandlægeudstyr, idrætstøj mm.

Nordisk samarbejde om Hercules

HERCULES: Forsvarets samarbejde med de andre nordiske lande har givet endnu en fordelagtig aftale. Via den nordiske samarbejdsorganisation Nordefco har det norske og det danske Forsvar lavet en fælles aftale med firmaet Marshall Aerospace, Cambridge. Kontrakten, som Forsvarets Materieltjeneste og Forsvarets Logistikk Organisation fra Norge har samarbejdet

om at indgå, omhandler vedligehold af de danske og norske fly af typen C-130J, Hercules. Aftalen er gældende i fire år med option for forlængelse i op til tre år.

Udover at samarbejdet giver en bedre aftale og sikrer lovligt vedligehold, så har Danmark og Norge via samarbejdet i Nordefco også sikret en bedre operativ kapacitet. For det sikres, at de danske og nor-

ske fly ikke er til eftersyn på samme tid, og dermed vil der altid være enten danske eller norske fly til rådighed for de to lande. ■

Det nordiske forsvarssamarbejde – NORDEFECO – omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Foto: Forsvarets Materieltjeneste

KURSEN SKAL HOLDES

Vi skal ikke bøje af, men koncentrere os om både at holde kursen og farten i HR-strategien, siger oberst Peter Wass fra Personelstrategisk Afdeling i Forsvarskommandoen efter den årlige HR-konference.

AF HENRIK MORTENSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

HR-STRATEGI I slutningen af februar deltog op mod 140 HR-medarbejdere og chefer fra alle dele af Forsvaret og Hjemmeværnet i den årlige HR-konference, der er arrangeret af den Personalestrategiske Afdeling i Forsvarskommandoen.

Formålet med konferencen er blandt andet at udbrede kendskabet til HR-strategien og at skabe gode vilkår for sammenhæng i den strategiske og driftsmæssige HR i Forsvaret og Hjemmeværnet. Med sig hjem har chefer fra den Personalestrategiske Afdeling en række input.

- Det vigtigste input var, at når vi i det daglige behandler de mange forskellige og ofte modsatrettede detaljer, skal vi i videst muligt omfang holde fast i de oprindelige intentioner bag HR-strategien og ikke lade os styre af de man-

ge forslag og krav om justeringer, vi bliver mødt med. Vi skal altså ikke bøje af, men koncentrere os om både at holde kursen og farten, siger oberst Peter Wass og påpeger, at det ikke ændrer på, at der kan være situationer, hvor justering er nødvendig.

- Det viser også, at det altid er en god ide at drøfte tingene face-to-face med folk, som vi har haft mulighed for her. Vi kan have nok så mange arbejdsgrupper og mødefora på tværs af myndigheder og værn i vores daglige arbejde med HR-strategien, men det giver bare en ekstra dimension at få mulighed for at snakke lige ud af posen med folk, der har problemstillingerne inde på livet i deres daglige virke, siger Peter Wass.

Positivt overrasket

Peter Wass var positivt overrasket over at opleve, hvor

langt både niveau II og niveau III har bevæget sig i deres syn på HR-strategien.

- Jeg havde faktisk forventet en del mere modstand, men konferencen handlede ikke ret meget om at forsvare HR-strategien, men nærmere om at drøfte muligheder og inspirere hinanden gensidigt. Det virker som om, HR-strategien er trængt igennem, og at langt de fleste har taget de nye ting til sig og bare er klar på at få tingene til at fungere bedst muligt, siger obersten.

Han vil nu fortsætte arbejdet med at implementere strategien og understreger vigtigheden af linjechefernes rolle. - Det er forsat afgørende, at de lokale chefer er medspiller og derfor er med på, hvor vigtigt det er at bidrage til at løfte formidlingsopgaven i en forandringsproces. Vi kan ikke centralt fra nå hele vejen ud, uden at linjecheferne er på banen. ■

Oberst Claus Wessel-Tolvig, stabschef ved Danske Division.
Foto: Suzie Rønn Thorsen

Oberst Christian Schmidt, chef for Trænregimentet.
Foto: Suzie Rønn Thorsen

Kaptajn Troels Vig Frederiksen, leder af personelelementet på Varde kaserne. Foto: Suzie Rønn Thorsen

Gode erfaringer

Danske Division har positive erfaringer med at bemande stillinger i rammen af HR-strategien.

- Indtil videre går det fremad med at få implementeret HR-strategien, der nu er blevet en stor del af dagligdagen. Vi har gode erfaringer med ansøgningssystemet. Vi har eksempelvis haft en række stillinger i opslag, og det er vores erfaring, at især de unge ansøgere reagerer positivt. De er glade for at komme til samtale og præsentere sig, siger oberst Claus Wessel-Tolvig.

En af udfordringerne har været, hvordan man får HR-strategien til at hænge sammen med beordring til internationale opgaver. Her har løsningen været inddragelse af medarbejderne.

- Vi har i god tid fået listen fra Hærens Operative Kommando med hvor mange og hvilke stillingskategorier, de har brug for til internationale opgaver. Den liste har vi lagt ud til medarbejderne, så vi sammen med dem har kunnet planlægge med hensyn til den enkelte og os selv. Det fungerer, siger Claus Wessel-Tolvig. ■

Bare det ikke bliver for bureaukratisk

Hos Trænregimentet har man endnu ikke de store erfaringer med HR-strategien. Og blandt chefer og medarbejdere er der en anelse skepsis over 'det nye'.

- Nogen er lidt betænkelige med det, fordi der mangler procedurer og erfaring med at håndtere strategien. Men vi vil prøve os frem og lære undervejs, siger oberst Christian Schmidt.

Men stillinger er slået op, så overvejelserne er allerede i gang. Det første indtryk er, at proceduren til at bemande ledige stillinger virker for stiv.

- Jeg kan godt lide filosofien bag strategien, men umiddelbart er der områder, hvor det virker noget uhensigtsmæssigt og bureaukratisk. Det gælder eksempelvis, hvis man har flere ledige stillinger på samme niveau og med samme indhold. Her skal man jo nu i princippet slå alle op enkeltvis med samtaler og det hele. Her vil det være smartere for eksempel at lave et samlet opslag for x-antal kommandobefalingsmænd, siger Christian Schmidt, der nu er i dialog med Forsvarets Personeltjeneste om sine reservationer.

Han er ligeledes spændt på, hvordan det vil gå med ansøgninger til stillinger, der normalt er mere upopulære. - Det kan også blive lidt af en udfordring, som vi skal kigge på, siger Christian Schmidt. ■

Vestjyske erfaringer skal i spil

På Varde kaserne har man i flere år arbejdet aktivt for at få militært ansatte og deres familier til området. De gode erfaringer trækkes med ind i arbejdet med HR-strategien.

- Selv om vi først lige er begyndt at slå stillinger op, har vi flere års erfaring med at få folk til at se det attraktive i at bo og arbejde i Vestjylland. De erfaringer vil vi bruge sammen med det nye ansøgningssystem, fortæller kaptajn Troels Vig Frederiksen.

Varde Kaserne havde år tilbage et problem med, at folk efter endt tjenestepligt enten sagde op eller flyttede fra området. Det har ændret sig.

- Vi bruger nu en aktiv trestrengt strategi. For det første skal den enkelte træffe et kvalificeret til- eller fravalg. For det andet sker introduktionen til området som en pakke, hvor familien også tænkes ind. Og for det tredje inddrages de nærliggende kommuner, siger Troels Vig Frederiksen, der allerede har fået mange positive tilkendegivelser på de ledige stillinger.

- Vi var eksempelvis på besøg hos DANIOLOG og havde her et møde med folk fra gen- og omplaceringslisten. Nogle er efterfølgende blevet tvunget til Varde- og Oksbølområdet, men besøget fik også fire kolleger til at søge frivilligt til området, siger han. ■

FÆLLES REJSEKONTOR BESTILLER REJSER

Alle Forsvarets rejsende skal nu booke deres rejser gennem det Koncernfælles Rejsebureau. Den nye aftale samler og koordinerer alle tjenesterejser.

AF FORSVARETS REGNSKABSTJENESTE

REJSER Moderniseringsstyrelsen har indgået en ny rejsebureauaftale for staten. Aftalen er indgået med Carlson Wagonlit Travel (CWT) og løber frem til 28. februar 2017. Aftalen pålægger nu alle Forsvarets rejsende at booke deres rejser gennem Forsvarets Koncernfælles Rejsebureau (FKR).

Tidligere har flere bestilt deres rejse uden om FKR, men med den nye aftale er dette ikke længere muligt. Målet med den nye aftale er at samle og koordinere alle tjenesterejser i Forsvaret, så der kan opnås væsentlige indkøbsgevinster

på området.

FKR, som består af rejserådgivere med rejsebureauerfaring, har adgang til at booke direkte i CWT's egne systemer. Rejsekontoret tilbyder derfor alle rejsebureauydelser i forbindelse med en tjenesterejse; flyrejser, hotelovernatninger, billeje, grupperejser med videre samt yder professionel rådgivning, når rejsen skal planlægges.

Forsvarets rejsende skal blot sende en bestillingsblanket eller direkte reservere en rejse via x-traveller. Efterfølgende bestiller FKR rejsen og sikrer samtidig overholdelsen af Forsvarets rejsebestemmelser, mens den rejsende kun skal koncentrere sig om rejsens formål. ■

Læs nyheder på forsvaret.dk/

NYT BONUSKORT TIL FORSVARETS MEST REJSENDE

AF FORSVARETS REGNSKABSTJENESTE

BONUS Medio februar implementeres Lufthansa Miles & More bonusordning for – i første omgang – de 500 mest rejsende i Forsvaret. I modsætning til tidligere bliver det nu muligt at optjene og samle point sammen, som senere kan bruges på tjenesterejser i hele Forsvaret. De mest rejsende i Forsvaret, Forsvars-

ministeriet, Forsvarets Interne Revision og Beredskabsstyrelsen tilmeldes automatisk ordningen. De berørte medarbejdere bliver underrettet af Forsvarets Koncernfælles Rejsekontor (FKR), når den første rejse på kortet er foretaget, og de modtager herefter bonuskort og følgeskrivelse fra Lufthansa.

Bonuspointene optjenes på flyrejser med Lufthansa og partnere; SAS, Swiss, Brussels Airlines, United Airlines, Air Canada med

flere samt ved en bred vifte af hotelkæder og lejebiler. FKR forestår tilmelding, registrering i rejseprofiler samt bestilling, så optjeningen og udnyttelsen af bonuspoint foregår centralt og automatisk. Kortet er forbeholdt tjenesterejser og må derfor ikke benyttes i forbindelse med private rejser.

Point fra den tidligere bonusordning med SAS – SAS Eurobonus – kan fortsat benyttes af den medarbejder, der har op-

tjent pointene til en tjenesterejse. Flyrejsen bestilles via www.sas.dk/EuroBonus/brug-point/, og det noteres efterfølgende i rejsens kommentarfelt, at der er bestilt fly med bonuspoint.

SAS Eurobonus kortet bliver i fremtiden fjernet fra profilerne i rejsebestillingssystemet og erstattes med Lufthansa – Miles & More. ■

OVERBLIK

REDIGERET AF
KAREN DAHLIN
DAHLIN@MIL.DK

Kursus i tidsdisponering

ARBEJDSTID: Godkender du arbejdstid til daglig, er grundkurset i tidsdisponering relevant for dig.

Booking foregår via arrangementsstyring. Hvis din myndighed kan samle et hold på minimum 8, kommer FPT og afholder kurset lokalt. Fra medio 2014 vil FPT udbyde grundkurset som eLearning.

Har du allerede grundkurset, kan du opkvalificere dig med Disponent opkvalificeringskursus.

Kursus tages på Forsvaret elektroniske skole - www.fels.dk ■

Videreuddannelseskurser

MILITÆRFAG: De første nye videreuddannelseskurser er nu slået op. Forsvarets videreuddannelseskurser er en del af Forsvarets nye fleksible videreuddannelsesforløb og til dels afløseren for det hidtidige VUT I for officerer. Videreuddannelseskurserne – også kaldet VUK'er – er således adgangsvejen til et højere funktionsniveau for officerer, men det giver også mulighed for som ekspert eller sagsbehandler at videreuddanne sig inden for specifikke militærfaglige områder, som ikke udbydes i det civile uddannelsessystem.

Hold dig orienteret om videreuddannelseskurser på www.fak.dk/uddannelse/vuk eller via HR-portalen under karriere og kompetence. ■

MODERNISERING AF DEMARS

DeMars er blevet en gammel 10-årig. Derfor er tiden inde til et ansigtsløft, så systemet passer til nutidens behov.

Projektleder major Niels Majland fra FKIT diskuterer med repræsentanter fra FPT og IBM indplaceringen af de enkelte projekter i en sammenhængende og realistisk tidsplan. Foto: Thomas Reimann

AF FKIT

IT-SYSTEM Ti år synes måske ikke af lang tid, men inden for it-verdenen svarer det til flere generationers udvikling.

- Vi skal spare penge og undgå at skære i de operative kapaciteter. Forsvaret behøver ikke længere at blive styret på en speciel og dyr måde. Vi vil derfor over på en mere standardiseret og billigere udgave af DeMars, siger generalmajor Flemming Lentfer, der er chef for Planlægningsstaben i FKO og styregruppeformand for Program DeMars.

Gevinst ved modernisering

Forsvarskommandoen har etableret en samlet programorganisation (Program DeMars), der skal stå for fornyelse og videreudvikling. Det er en kompleks opgave, der kræver et tæt og lydøret samspil mellem it-specialister og Forsvarets mange myndigheder.

- Det er et stort puslespil, hvor vi har brug for omtanke og indsigt i dele af systemet. Mange af Forsvarets chefer sidder med i Program DeMars, og det betyder, at vi nu kan få koordineret og besluttet for eksempel to funktionelle tjenesters projekter på

en smart måde, siger Flemming Lentfer.

Forsvaret har kontrakt med IBM som ansvarlig systemleverandør på DeMars. Sektorchef i IBM, Preben Thalund Madsen, mener, at tillægsprogrammering og vedligeholdelse af det med tiden er blevet en klods om benet i forhold til nye tekniske muligheder.

- I dag udnyttes den nødvendige sammenhæng på tværs af it-moduler bedst ved at holde sig til en standardfunktionalitet. Sammen med FKIT skal vi inspirere og udfordre forretningen, så projektforslagene bliver både nytænkende og realistiske, siger Preben Thalund Madsen.

Større brugervenlighed

Omlægning af DeMars til standard og en delvis sammenkobling af DeMars og Forsvarets intranet gør det sammen med en række infrastrukturprojekter muligt at præsentere DeMars langt mere brugervenligt.

- Allerede i 2014 vil Forsvarets ansatte opleve bedre brugerflader til visse ting, og der vil gradvist komme flere til, men det er en stor og kompleks it-udfordring at gennemføre omlægningen. I forvejen er DeMars et af landets største it-systemer og at skulle ændre i så stort et system, der hænger sam-

men på kryds og tværs, kræver koordineret planlægning og styret gennemførelse af mere end hundrede menneskers arbejde på tværs af FKIT, Forsvarets myndigheder og leverandøren IBM, siger direktør Asger Søndergaard Olesen, der er chef for FKIT og styregruppemedlem af Program DeMars.

Overblik over projekterne

Tretten projekter er godkendt, og resten af forslagene forventes behandlet i løbet af 2014. Mange af projekterne er indbyrdes afhængige, og nogle vil også konkurrere om de ressourcer, der er til rådighed. - Derfor indpasses projekterne løbende i en samlet roadmap, der viser, hvordan projekterne kan tænkes indplaceret i en sammenhængende og realistisk tidsplan for de nærmeste år, siger major Niels Majland fra FKIT, der er projektleder for analyseprojektet.

Forenkling giver mening

En af de helt store udfordringer, som Forsvaret står over for, er implementering af ny HR-strategi. Fremover skal mange af de opgaver, som tidligere er blevet løst af HR-medarbejdere, løses af den enkelte chef og medarbejder.

- HR-processerne berører typisk rigtig mange medarbejdere, og her betyder tidsbesparelse, bedre arbejdsgange og mere intuitiv adgang til it virkelig noget. Men det kræver, at man er parat til at gentænke både organisering og processer. Det gælder såvel i HR-strategiens nye tilgang til rekruttering, personale- og kompetenceudvikling, som i de mere rutineprægede opgaver som tidsregistrering og forvaltning af personalemapper, siger generalmajor Niels Bundsgaard, der er chef for FPT og styregruppemedlem af Program DeMars. ■

DeMars

● DeMars (Dansk Forsvars Management- og Ressourcestyringssystem) er fra 2003 og er resultatet af et af Danmarkshistoriens største it-projekter.

● DeMars er baseret på standardprogrammet fra et af verdens største softwarehuse SAP AG.

● DeMars afløste flere hundrede enkeltstående, egenudviklede systemer.

Program DeMars

- Program DeMars skal skabe overblik over de behov og de mange nye muligheder, der er kommet i standardprogrammellert.
- Myndighedsrepræsentanter, FKIT og IBM udvikler projektideer, der flytter DeMars over på ny standardfunktionalitet og bidrager til effektivisering.
- Analyseprojektet afsluttes efter planen i 2014. Her forventes der at være beskrevet flere end 20 konkrete projektforslag, der kan effektivisere Forsvaret.
- Program DeMars involverer ledelses- og fagpersoner fra alle relevante myndigheder.

Foreløbig ny udgave

Gammel udgave

Nr.	Bl.	Udgår	Betegnelse	P.	Beløb	Valuta	Kurs	Afs. M.	Dato	Kortinfo	Iv. Bilag
001				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
002				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
003				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
004				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
005				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
006				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
007				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
008				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
009				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
010				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
011				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
012				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
013				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
014				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
015				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
016				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
017				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
018				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)
019				✓	DKK			DKK	01.11.2013		(0)

Det nuværende DeMars-skærm billede giver ikke brugeren vejledning i, hvor vedkommende skal begynde og ende. Det afløses af en mere intuitiv udgave, hvor brugeren med adgang direkte fra intranettet guides igennem processen trin for trin.

”

Man skal ændre adfærd og måske også ændre den måde, man har gjort tingene på før. Det stiller store ledelsesmæssige krav til de enkelte myndigheder, så man rent faktisk opnår fordele og besparelser.

Flemming Lentfer, generalmajor

FRA IDE TIL GEVINST

Forsvarets ansatte bruger meget tid på at afregne rejser. Det skal være nemmere.

AF FKIT

CASE Forsvarets medarbejdere opretter og afregner hvert år ca. 200.000 rejser – hver med tilhørende administration af bilag og godkendelser.

Mange opfatter den nuværende procedure som tung og tidskrævende med unødvendige fejlmuligheder. Rejsestyringsprojektets grundide er at indlægge en intuitiv brugerflade mellem den rejsende og grundfunktionerne i DeMars, så den rejsende guides hurtigt og sikkert gennem de relevante valg/fravalg.

Denne ide blev i 2013 omsat til et formelt projektgrundlag, som Program DeMars styregruppen har godkendt, og der blev nedsat en projektgruppe til at gennemføre projektet med Forsvarets Regnskabstjeneste som projektejer.

Forandringen

Projektet vil medføre en enklere og smidigere arbejdsgang for både rejsende og godkender, samtidig med at godkenderen (den rejsendes chef) får en mere specifik og valid information før godkendelse. Det betyder samtidig, at uddannelsen i at bruge rejseprogrammet kan forkortes væsentligt.

Gevinsten

Ved at reducere antallet af fejl i rejseanmodninger og -afregninger drastisk forventer projektet at frigøre ressourcer blandt andet i Regnskabstjenesten og dermed tjene sig selv hjem allerede i løbet af det første år. Hertil kommer den tid, som de rejsende og rejsegodkenderne får frigjort til at løse deres kerneopgaver.

På længere sigt giver projektet grundlag for yderligere automatisering af rejseprocessen, for eksempel bestilling af intern overnatning og mobil adgang til bookinger. ■

Behov for klare regler

Forsvaret ønsker med den kommende militærmanual, at danske soldater får bedre overblik og viden om, hvilke beskyttelsesregler der gælder for civile, syge, sårede og fanger, når de er indsat i internationale operationer. Institut for Menneskerettigheder og Røde Kors bakker op.

AF HENRIK MORTENSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

BESKYTTELSE

I slutningen af året vil Forsvarets Militærmanual efter planen ligge færdig til aflevering hos forsvarsministeren. Militærmanualen skal blandt andet støtte ansatte i Forsvaret, der har ansvaret for at planlægge og gennemføre militære operationer i rammen af Danmarks internationale engagement.

En af de store udfordringer er, at der mangler en national afklaring af, hvordan humanitær folkeret spiller sammen med menneskerettigheder, når danske soldater indsættes internationalt. Det skal militærmanualen være med til at rette op på. - Vi ønsker så klare regler som muligt, der er operativt anvendelige. Klare regler gør det nemmere at gennemføre operativ planlægning, siger major Tom Elvius-Brisson, der sidder i projektgruppen bag militærmanualen.

Forskellige standarder

Institut for Menneskerettigheder og Røde Kors deltager i arbejdet med militærmanualen, og de ønsker også bedre regler.

- Militærmanualen er vigtig. I de sidste 10-15 år er der kommet mange forskellige standarder på, hvilke beskyttelsesregler der gælder for civile, syge, sårede og fanger, når soldater er indsat i internationale operationer, siger seniorforsker Peter Vedel Kessing fra Institut for Menneskerettigheder og uddyber:

- Problemet er, at vi hverken internationalt eller i Danmark har en definition af, hvordan menneskerettighederne spiller sammen med reglerne i den humanitære folkeret. Den uklarhed kan sætte

danske soldater i en svær situation, når de er indsat. For hvilke beskyttelsesregler skal de så følge? Røde Kors, er enig.

- Der må ikke være tvivl om Danmarks håndtering og fortolkning af folkeretten, når danske styrker er aktive uden for landets grænser. Det gælder både den juridiske fortolkning og konsekvenser af domstolspraksis, siger vicegeneralsekretær, Preben Søgaard Hansen.

Realistisk niveau

Institut for Menneskerettigheder håber, at arbejdet med militærmanualen vil munde ud i en klarere definition af, hvordan de to beskyttelsesregler spiller sammen på en fornuftig måde.

- I min optik er beskyttelsesniveauet i den humanitære folkeret, der jo er helt tilbage fra 1949, for lav. Den har ikke fulgt med den øgede fokus på beskyttelse af individet i de seneste årtier, men omvendt kan jeg godt forstå dem, der argumenterer for, at niveauet i menneskerettighederne er for højt. Afghanistan og Adenbugten er ikke Danmark. Et sted midt i mellem ville være godt. Men uanset, hvor vi ender, er det vigtigt, at reglerne er så klare som muligt, siger Peter Vedel Kessing.

Hos Røde Kors håber man, at den klarere juridiske fortolkning bliver suppleret af en politisk beslutning.

- Det er jo i sidste ende en politisk beslutning om danske styrker skal være aktive uden for landets grænser og under hvilke betingelser, og for eksempel om den humanitære folkeret giver rum for at løfte grænsen for beskyttelse og hjælp til ofre for krig og kriser, siger Preben Søgaard Hansen. ■

Projektet med militærmanualen er meget ambitiøst, og det er godt. Men tidsfristen for færdiggørelse - inden udgangen af 2014 - kan være en udfordring for kvaliteten, siger vicegeneralsekretær Preben Søgaard Hansen fra Dansk Røde Kors.
Foto: Røde Kors

Jeg synes, Forsvarets åbne tilgang til arbejdet med militærmanualen er meget positiv, siger seniorforsker Peter Vedel Kessing fra Institut for Menneskerettigheder.
Foto: Trine Axelholm

Militærmanualen bliver ikke en pixiebog, der kan tages med på patrulje. Manualen er tænkt som opslagsværk i forbindelse med internationale operationer, siger major Tom Elvius-Brisson fra projektgruppen, der arbejder med militærmanualen.
Foto: Trine Axelholm

DEN JURIDISKE SIDE AF EN MISSION

• Danske styrker skal under indsættelse i militære operationer i væbnede konflikter overholde reglerne i den humanitære folkeret.

• Derudover finder menneskerettighederne også anvendelse under væbnet konflikt, hvor de på en række områder vil kunne influere og påvirke danske styrkers handlinger.

• Det er ikke fuldt afklaret, hvornår menneskerettighederne forpligter stater uden for eget territorium, ligesom der er tvivl om, hvordan menneskerettighederne spiller sammen med reglerne i den humanitære folkeret.

• Dertil kommer, at bindende resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd også kan regulere Danmarks adfærd i væbnet konflikt.

• Det danske retlige grundlag for de udsendte styrker består blandt andet af beslutningsforslaget fra Folketinget om deltagelse i den pågældende mission og missionspecifikke direktiver, som Forsvaret udarbejder.

• Derudover er danske styrker i et vist ikke afklaret omfang bundet af dansk lovgivning.

Kilde: Institut for Menneskerettigheder

FORSVARETS UDDANNELSER ANSØGNINGSFRISTER

Grundlæggende uddannelser som Forsvarets Rekruttering i FPT udbyder på forsvaret.dk/uddannelser

LÆS MERE OG SE ØVRIGE ANSØGNINGSFRISTER PÅ
FORSVARET.DK/UDDANNELSER

UDDANNELSE

		ANSØGNINGSFRIST
Sprog	Sprogofficer	15.3.2014
Leder	Master i militære studier	24.3.2014
Leder	Akademiuddannelse med henblik på optagelse på officersuddannelsen, hæren	2.4.2014
Leder	Akademiuddannelse med henblik på optagelse på officersuddannelsen, søværnet	2.4.2014
Leder	Akademiuddannelse med henblik på optagelse på officersuddannelsen, flyvevåbnet	2.4.2014
Professionel soldat	Kommunikationsoperatør	1.5.2014
Specialstyrker	Jægersoldat	1.6.2014
Specialstyrker	Sirius patruljefører	1.6.2014

Militærmanualen skal ikke erstatte Rules of Engagement, soldatens kort og missionsspecifikke direktiver. Manualen skal være en hjælp for de stabe, der udarbejder disse til de indsatte enheder. Fotoet er fra ISAF hold 14, hvor VIKING-kompagniet er i ildkamp ved check point Nad Ali syd for Camp Bastion. Foto: Kim Vibe Michelsen

Mere viden om folkeret

Målet med militærmanualen er blandt andet, at den bliver undervisningsbog på en række af Forsvarets uddannelser, så viden om humanitær folkeret og Menneskerettigheder bliver bedre.

AF HENRIK MORTENSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

VIDEN

En ting er at skabe en militærmanual, der giver bedre overblik og mere klare rammer for, hvordan man udfører militære operationer, så man ikke kommer på kant med humanitær folkeret og menneskerettigheder. Noget andet er at få manualens viden integreret i Forsvaret og indarbejdet i kommende operationer.

- Jeg ser to større udfordringer. Den ene er at få forklaret de operative muligheder, som manualen åbner op for, og skabe viden om, hvad manualen tilbyder. Militærmanualen skal også virke som undervisningsbog på Forsvarets uddannelsesinstitutioner,

noget der over tid vil gøre manualens målgruppe fortrolig med manualen – en stor udfordring kan her blive uddannelsestid på Forsvarets nye officersuddannelser, mener major Tom Elvius-Brisson, der sidder med i projektgruppen, der arbejder med militærmanualen.

Brugerne inddrages

For at løse udfordringerne har projektgruppen inviteret til et seminar for Forsvarets ansatte den 26. marts på Forsvarsakademiet. Her er formålet blandt andet at indhente inspiration og synspunkter, der kan hjælpe med at få integreret militærmanualen.

- Vi vil på seminaret blandt andet drøfte muligheden for, at interesserede kan få

mulighed for at kommentere på de kapitler, der er udarbejdet. I forhold til uddannelsestid er det tanken, at manualen på grund af sit klare sprog og brug af eksempler vil blive en væsentlig del af uddannelsen i folkeret, siger Tom Elvius-Brisson.

Militærmanualen anvender også eksempler, der tager udgangspunkt i de problemstillinger, som Forsvaret har oplevet i missionsområderne.

- Det gør manualen anvendelig i andre fag, specielt de operative, og vil dermed være med til at styrke uddannelsen inden for området, siger Tom Elvius-Brisson.

Hjælp til stabe

Efter planen skal militærmanualen ligge

klar til aflevering til forsvarsministeren i slutningen af året. Og udover at blive en integreret del af undervisningen på Forsvarets skoler er den tænkt som et opslagsværk i forbindelse med internationale operationer.

- Militærmanualen skal ikke erstatte Rules of Engagement, soldatens kort og missionsspecifikke direktiver og så videre. Manualen skal være en hjælp for de stabe, der udarbejder disse til de indsatte enheder, da manualen vil være med til at skabe en national afklaring og tolkning af folkeretten, siger Tom Elvius-Brisson, der påpeger, at militærmanualen ikke skal erstatte militærjuristen ved de operative enheder. ■

AKADEMIUDDANNELSE FOR MILITÆRE MELLEMLEDERE

Ønsker du at kvalificere dig til Forsvarets nye officersuddannelser, er det nu muligt at søge om optagelse på de nye akademiuddannelser i de tre værn.

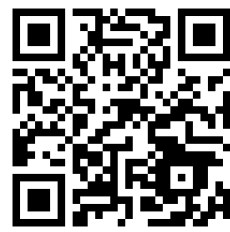
Boksebrødre på officersskole

BOKSNING: Boksebrødrene Patrick og Micki Nielsen gav gode råd til kadetterne på Hærens Officersskole, da de overværede en boksetræning på skolen.

- Niveaulet var overraskende højt. Det er næsten som i en amatørbokseklub. Mange af dem kunne godt stille op til en diplomkamp eller ved et debutstævne, siger Patrick Nielsen.

Kadetterne har boksning i 14 dobbeltlektioner og afslutter med et stævne, der også er eksamen.

- En fører skal kunne håndtere stress på kamppladsen. Og en af de måder, som vi stresser folk på, er ved at have boksning. De skal kunne slå og få en på hovedet samtidig med, at de holder fokus på opgaven, forklarer idrætslærer kaptajn Nico Vels. ■

300.000

har indtil nu downloadet
'Træn med Forsvaret'

Patruljemedlemmerne er glade for uddannelsen – det giver en vis selvtilid at vide, at de i ekstreme situationer kan yde den nødvendige hjælp til en tilskadekommen.

DU SKAL KUNNE ALTING SELV

Oppe i nærheden af Nordpolen er der meget få, der kan hjælpe dig, hvis der går noget galt. Derfor skal Slædepatruljen Sirius ikke kun kunne køre slæde, de skal også kunne redde liv.

TEKST OG FOTO: MARTHA MADSEN / FORSVARETS SUNDHEDSTJENESTE

SANITET

Et medlem af Slædepatruljen Sirius skal kunne gøre alting selv: bygge sin egen slæde, lave sin egen mad, reparere oliefyret og radioen, sy en såret hund sammen. Og så skal de kunne sy sig selv eller deres kammerater, hvis de kommer til skade.

Langt oppe mod nord, der hvor slædepatruljen bor, dér er der ikke andre end dem selv. Der kommer naturligvis forskere og turister i løbet af sommeren, men størstedelen af tiden er der kun slædepatruljen og den store natur. Der sidder ikke en læge udstationeret hos slædepatruljen, og der er langt til nærmeste hospital og skadestue. Hvis vejret er godt, og det er lyst, så kan det tage op til fire timer for evakueringsflyet at nå Sirius – hvis vejret ikke er godt, så kan det tage betydeligt længere tid.

Der kan gå meget galt: skudsår, kraniebrud, brækkede lemmer, styrt og åbne sår. Hvis ulykken er ude, kontakter patroljemedlemmerne lægerne på Flyvestation Skalsstrup,

som så hjælper dem, men i bund og grund er de alene. De må selv sørge for, at de selv og deres kammerater forbliver i live, indtil hjælpen ankommer.

Lærer læger at kende

Derfor foregår en del af de potentielle patroljemedlemmers uddannelse hos Forsvarets Sundhedstjenestes Uddannelsesafdeling. Her gennemgår de kurset Arktisk Patulje Sanitetsmand, hvor lægerne Peter Souza Ric-Hansen og Jan Lyderik fra infirmeriet på Flyvestation Skalsstrup underviser de håbefulde potentielle Siriusfolk sammen med to eksterne instruktører, Kurt Hansen og overtandlæge Ole Colin. På den måde lærer de også Peter Souza Ric-Hansen og Jan Michael Lyderik at kende. Det er nemlig dem, der har kontakten med Sirius, og som patroljen derfor skal kontakte, hvis der sker noget, som kræver lægehjælp.

De fremtidige patroljemedlemmer lærer førstehjælp, de lærer at genkende symptomer og forklare dem til den vagthavende læge over radioen, de lærer at medicinere, at

bedøve, at skære dødt kød væk og sy det levende sammen, at binde ståltråd omkring tænderne og på den måde samle en brækket kæbe, og de lærer at stikke udslåede tænder tilbage i tandkødet. ■

FAKTA

● Hos FSU gennemgår Sirius-patrljens medlemmer også kurset "Bliv Din Egen Træner", som foregår hos FSU's Uddannelsesafdelings Center for Idræt (CFI).

● Det er CFI, der udvikler den Militære Fysiske Træning (MFT), som er direkte fokuseret på soldatens fysiske arbejde - også dem, der arbejder oppe ved Arktis. Hent MFT-håndbogen på FSU's hjemmeside www.forsvaret.dk/fsu

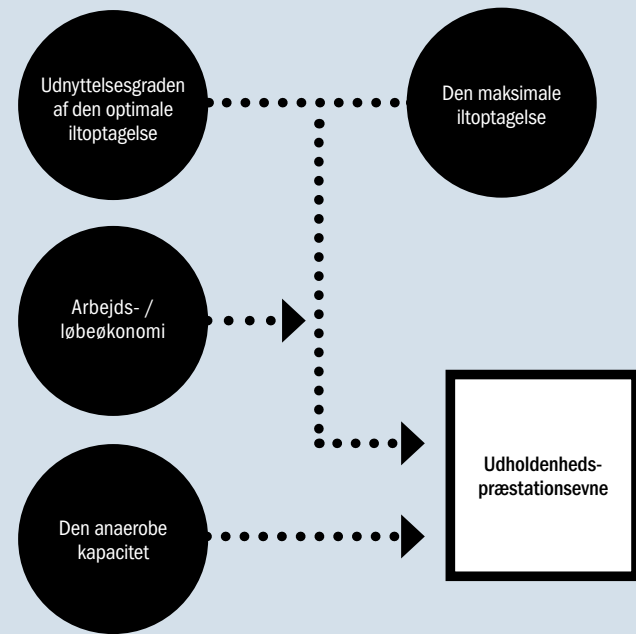
● FSU's Uddannelsesafdeling gennemfører blandt andet også uddannelsen til reservelæge, til sygeplejerske, til tandlæge og til førstehjælpsinstruktør i Forsvaret.

TRÆN MED FORSVARET ALTERNATIV KREDSLØBSTRÆNING

I de sidste fire numre af Forsvarsavisen har du fået fire konkrete forslag til forbedring af den fysiske udholdenhed. Denne gang ser vi på træning på cykel.

Udholdenhed defineres som kroppens evne til at arbejde med relativ høj intensitet over længere tid (over tre minutter), hvad enten det foregår som kontinuerligt eller intervalarbejde. En forbedring af udholdenheden betyder, at fysisk arbejde ved en given belastning vil føles relativt lettere.

Eksemplet herunder er designet så du både kan lave det på en stationær cykel eller ude i naturen på MTB eller på landevejen. Husk at alternative kredsløbsformer aldrig helt kan erstatte almindeligt løb, men det er godt at supplere med.

● KORT, MEN HÅRDT INTERVAL

Det fig. træningspas fraviger princippet om at træne de fire områder i cirklerne hver for sig.

- Opvarmning (10 min.), med forskellig intensitet/belastning. Pulsleje 60-75 %. Borgskala: 10-13.
- 3 x 3 min. cykling med 2 min. let rul i pausen (i alt 15 min.). Intensitet/belastning skal være så hård, at du lige præcis kan køre der i 3 min. uden at "syre" til. Pulsleje: 80-85 %. Borgskala: 15-16.
- 5 x 30 sek. cykling med 30 sek. let rul i pausen (i alt 5 min.). Intensitet/belastning skal være så hård, at du føler at du "syrer" til i slutningen af det enkelte interval. Pulsen er høj, men kan ikke bruges som målestok her. Borgskala: 18-20. Bemærk sidstnævnte er superhårdt, så det er muligt du skal bruge lidt tid til tilvænnning.
- Nedvarmning (5-10 min.), med lav belastning. Tid i alt: 35-40 min.

Tip: Kort, men lidt hårdere interval: Indsæt et 8-12 min. træningspas umiddelbart efter opvarmningen som yderligere træner din udnyttelsesgrad. Pulsleje: 75-80 %.

ER DU SKADET, ELLER ER DET MUSKELØMHED?

De værnepligtige skal lære at skelne mellem den naturlige muskelømheds, der opstår som resultat af fysisk arbejde og en decideret smerte, som kan være tegn på, at der er opstået en skade.

TEKST OG FOTO: MARTHA MADSEN / FORSVARETS SUNDHEDSTJENESTE

DOMS "Det kan ikke være rigtigt, at det skal gøre så ondt!? ... man kan da ikke have smerter der!?" spørger en af de Livgardens nystartede værnepligtige, hvortil fysioterapeuten svarer: "Jo, den er god nok - det er en del af at være soldat."

Her taler vi ikke om skader, men om muskelømheds, der til tider kan opleves som smerter. For det at være soldat er ofte mere fysisk krævende og udfordrende og derfor hårdere end så mange andre jobs, og derfor vil kroppen være øm en gang imellem. Det har mange af Forsvarets erfarne ansatte allerede opdaget, men for de værnepligtige er det nyt.

Som soldat skal du løbe, løfte og bære mere end de fleste, og det kan du mærke i kroppen, især hvis du ikke har været fysisk aktiv før. Derfor skal du som værnepligtig til at lære forskellen på ømme muskler og decideret smerte i kroppen.

Intro til muskelømheds og skader

Fysioterapeuten i Høvelte og Antvorskov giver de værnepligtige en intro til muskelømheds, skader og skadesforebyggelse.

- Det, de til at begynde med oplever som smerte på grund af de øgede fysiske krav til dem, er oftest blot muskelømheds. Derfor er det vigtigt, at de lærer at forstå forskellen på ømheds og smerte, og at blot fordi det gør ondt, er det ikke ensbetydende med, at de har en skade, siger fysioterapeut i Høvelte Henrik Emmer.

De værnepligtige har vidt forskellig baggrund, så derfor har de også vidt forskellig tolerance for smerte.

- De skal naturligvis være opmærksomme på muskelømheds, men det er også noget, de skal vænne sig til for at kunne blive stærkere, mere udholdende og bedre til det, jobbet fysisk kræver af dem."

Det er naturligt

Introen foregår i gymnastiksalen, hvor et hold værnepligtige ad gangen får et oplæg om smerte, muskelømheds og hensigtsmæssig fysisk træning af fysioterapeuten. Derefter får de lejlighed til at stille spørgsmål, og mange af dem handler netop om, hvorvidt noget, de kan mærke et bestemt sted i kroppen, er et problem eller ej.

Forsvarets Sundhedstjenestes Center for Idræt har i flere år sammen med deres

fysioterapeuter gjort en fokuseret indsats for at nedbringe antallet af soldater med skader og smerter. Ømheds kan der dog ikke gøres noget ved, for ømheds er et naturligt resultat af at have brugt sin krop. ■

ØMHED VERSUS SKADE

● Forskellen på muskelømheds efter træning og en potentiel skade er, at muskelømheds aftager markant efter 48 timer og er lokaliseret til hele den/de belastede muskel/-er og ikke kun et lille veldefineret område.

● Det er vigtigt, at det ikke er i leddene, der er ømheds eller smerter efter belastning, for så er der med stor sandsynlighed en skade på leddet eller en under udvikling.

● For at undgå smerter og skader er det vigtigt, at leddene har den optimale mobilitet, som blandt andet kan opnås ved dagligt at udspænde muskulaturen over de pågældende led, og at sørge for, at der er stabilitet i kroppen og særligt i core-muskulaturen.

Se Militær Fysisk Træning, som du kan downloade her

Baglandet:

”

Når han hører den lille i telefonen, så bliver han ked af det...

Joy Kjartansson kærester

AF MICHAEL AAGAARD JENSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

Den 10. februar får Joy stærke smerter i maven. Smerterne bliver værre og værre, og hendes mor ringer efter en ambulance. På hospitaler finder lægerne et problem med hendes tarme, som gør, at hun må opereres akut. Problemet er bare, at Joy er gravid, og hendes kæreste Jakob er mange tusinde kilometer væk om bord på Esbern Snare i Middelhavet, hvor han er gast. Selv husker Joy ikke så meget fra den dag. - Min mor ringede efter ambulancen, og så blev jeg kørt på hospitalet. Fordi jeg skulle i fuld narkose, så skulle jeg have kejsersnit først og så opereres. Det var hårdt, fortæller hun.

Få fakta om den nyfødte søn

Joy boede på det tidspunkt hos sin mor. Det havde hun gjort, siden kæresten Jakob rejste mod Syrien for at hjælpe med at fragte kemiske kampstoffer ud af det

krigshærgede land. Efter kejsersnittet bliver parrets nyfødte søn kørt op på stuen, hvor Joys mor venter. Joy selv lå på operationsbordet i flere timer endnu.

Joys mor skrev til den nybagte far på Facebook. Men her svarede han ikke. Igennem Joys svigerfar, som også arbejder i Forsvaret, får de kontakt til Esbern Snare, hvor Jakob bliver vækket og får besked på, at ringe hjem. Telefonsamtalen er kort, og det er ikke meget mere end lidt fakta om sin søn, og hvordan Joy har det, som Jakob når at få.

Jakobs store drøm

Det har aldrig været et spørgsmål, om Jakob, der tidligere arbejdede i Flyvevåbnet, skulle tage af sted – også selv om det betød, at han ville gå glip af fødslen.

- Det var hans store drøm at komme tilbage til Søværnet. Vi blev hurtige enige om, at han skulle tage den udsendelse. Så det har også hele tiden været planlagt, at min mor skulle med til fødslen, siger Joy.

Støtten fra hendes mor og resten af familien har betydet alt for Joy. Hun og Jakob har en datter, Tiffany, på to år, som Joy også skal tage sig af. - Jeg planlagde alt inden. Jeg har haft baglandet i orden, og der har været nogen, som kunne støtte hele vejen igennem. Det har også været med til, at Jakob har fået lov til at tage af sted, at jeg har haft familien i nærheden og gode venner til at hjælpe, fortæller hun.

Støtten kommer ikke af ingenting. I Joys familie er man vant til, at familiemedlemmer rejser på mission. Joys stedfar, som hun har boet med, siden hun var fem år gammel, er ansat i Flyvevåbnet og har været væk hjemmefra i længere perioder af hendes liv. Hendes far arbejder i Søværnet og har også været udsendt. Og Joys bror er soldat ved Jydske Dragonregiment.

Hårdt for far

Jakob har ikke set sin søn "live" endnu. Det må han vente med til april. Men Joy sender billeder hver dag.

FACEBOOK

Forsvaret delte et link.
30. januar

168 års fængsel til 24 pirater, der i 2011 blev overdraget fra besætningen på Esbern Snare til Kenyas myndigheder. Et stort skulderknep til indsatsen mod pirater.

24 pirater dømt for pirateri i Kenya
forsvaret.dk

Der er ved en kenyansk domstol den 23. jan mod 24 pirater for pirateri og kapring af fart

Seneste

2014
2013
2012
2011
2010
2009

Synes godt om · Tilføj kommentar · Del

Brian Skjold Svendsen På SOS sloges vi med sabler ... 😊
30. januar kl. 15:06 · Synes godt om · 3

man ved udøvelsen af denne sport påfører- og bliver selv påført - den ene lille hjernerystelse efter den anden ... i min tid på HO var der valgmuligheder mellem bokning, judo og fægtning. Min klasse valgte judo, som mestemt kan anbefales ... 🙌

Synes ikke godt om læsere · Tilføj kommentar · Del

JEG LÆSER

VI, DE DRUKNEDE

Carsten Jensen

LÆS En skumsprøjtende kæmperoman der på én gang er en krønike om søfartsbyen Marstal og en fabel om Danmark og verden. Særligt beskrivelsen af skipper Albert, der etablerer orden mellem godheden og det onde. "Det er et spørgsmål om balance mellem forskellige kræfter. Skipper sejler ikke ind i brandstormen med fuld sejlføring, men reber sejlene og finder balance. Al virkelig orden afhang af balance, ikke af den enes undertrykkelse af den anden. Derfor er der ingen orden, der var etableret én gang for alle." og "Der er kilometervis af tovværk på et sejlskib, snevis af blokke, hundredvis af kvadratmeter sejldug. Hvis sejlføringen ikke ustandseligt blev justeret, blev skibet hjælpeløst offer for vinden. Sådan er det også at styre et mandskab.

BOSSEN - OM BALANCE I LEDELSE

Stine Bossen

LÆS En jordnær og velskrevet bog om balance i ledelse med udgangspunkt i den moderne leder og den engagerede medarbejder. Stine tager dig med ind lederens univers, hvor hun fortæller åbent om sit eget liv i Tryg - både når det gik godt, og når vanskelighederne stod i kø.

DR.DK

LÆS Hurtige nyheder med mulighed for bredde og overblik.

FACEBOOK.DK

LÆS Særligt andres delinger af nyheder og kommentarer om stort og småt.

FØLG
FORSVARET
PÅ

facebook

Joy Kjartansson er 27 år. Hun går hjemme og er kæreste med Jakob, som er gast på Esbern Snare. Parret har en datter, Tiffany, på to år, og den 10. februar fødte Joy en søn, Oliver. Joy er ud af en soldaterfamilie med både en far, stedfar og lillebror i Forsvaret.

Foto:
Michael Aagaard Jensen

- Vi har kontakt via Facebook næsten hver dag. Jeg sender hele tiden billeder af de to små. Når Jakob så har mulighed for at komme på nettet, så svarer han, og når der en gang i mellem er mulighed for det, så ringer han, fortæller hun.

Samtalerne på skrift og de få telefonsamtaler handler meget om parrets to børn.

- Jakob fortæller slet ikke, hvad de laver dernede. Så vi snakker meget om børnene. Men det er ikke ret lang tid, vi kan snakke sammen, når han ringer. Jeg sætter telefonen på højttaler, så den ældste kan pludre lidt med sin far, fortæller Joy.

Svært ikke at se sin nye familie

Den sparsomme kontakt er hårdt for begge forældre. Men Joy kan mærke, at Jakob har svært ved ikke at se sin nye familie.

- Jeg tror, det er hårdere for ham, end det er for mig. Specielt nu hvor han har fået en søn og skal være væk

så længe. Han savner os frygtelig meget. Jeg tror ikke, at han har tænkt så meget over det, før han tog af sted. Når han hører den lille i telefonen, så bliver han ked af det, fortæller hun.

For Joy er det mere hverdagsting, som gør, at det er hårdt at være alenemor. Når hun både skal få parrets datter i vuggestue, imens hun passer sønnen og kommer sig oven på sin operation. Men det er også de positive ting i hverdagen, som gør det hårdt.

- At Jakob for eksempel ikke oplever, at vores datter er begyndt at gå, synes jeg er hårdt. Så det er godt, at jeg har min mor, siger hun.

Og Joys mor er lige ved hånden. Lige nu bor hun på en luftmadras i stuen, så kun kan hjælpe Joy i hverdagen.

Kort tid med sin nye søn

Selve missionen, som Jakob er på, er Joy ikke så bekymret for, så hun følger ikke så meget med i, hvad der sker i det borgerkrigshærgede Syrien.

- Det har jeg ikke brug for. Hvis der er noget, jeg skal vide, så får jeg det at vide af Jakob. Men det er jo ikke ham, der skal sejle med alle de her kemiske våben. De er bare følgeskib. Det havde været noget andet, hvis de skulle sejle med de kemiske våben. Så havde jeg nok været lidt mere nervøs. Men hvis man skal rende og tænke over, at der kan ske noget, så bliver man jo tosset oven i hovedet, siger hun.

Når Jakob kommer hjem til april, så er det kun for et kort visit. I midten af maj rejser han igen. Denne gang til Afrikas Horn og han kommer først hjem til august. Så det er ikke lang tid, at den lille familie får sammen.

- Det er ikke meget, han når at være hjemme, men så må vi jo bare nå at nyde hinanden så meget som muligt, i den tid han er hjemme, siger hun. ■

MONUMENT KUPLEN

2013

Når man besøger Veterancentret i Ringsted, er man siden slutningen af november, blevet mødt af et nyt syn. Det er den 4 meter høje og 4,4 meter brede metalkulptur Kuplen. Kuplen er første del af en pavillon, der skal indrettes som en have, hvor de besøgende til Veterancentret kan finde et øjeblik ro. Veterancentret deler adresse med en lang række andre institutioner på kaserneområdet i Ringsted, hvor der hele tiden er folk, der kommer og går. Derfor har kaserne behov for et roligt område.

Manden bag Kuplen er den 46-årige billedkunstner René Schmidt. Han har været inspireret af grønlandernes igloer og Pantheon i Rom i sit design af skulpturen, hvor man kan se op på himmelhvælvingen gennem metalstængernes mønstre. Indretningen af haven og plantningen af træer vil fortsætte i 2014.

FOTO: ANDREAS RECKEWEG GODFREY

FORSVARS KANALEN.TV

ET UNIVERS AF HISTORIER FRA DEN MILITÆRE VERDEN

KOMMENTAR

Dræber HR-strategien kammeratskabet?

Kære Lars

Jeg læste med interesse din afskedshilsen i sidste nummer af Forsvarsavisen, hvor jeg særligt hæftede mig ved dit synspunkt om HR-strategiens negative indvirkning på kammeratskabet og dermed Forsvarets evne til at kæmpe og vinde. Fra min tid som chef for Combat Support Wing er jeg meget opmærksom på betydningen af korpsånd og kammeratskab. Mine refleksioner over emnet har imidlertid ført mig til en anden konklusion end din.

Du skriver, at HR-strategien blev lanceret under sloganet, enhver er sin egen lykkes smed, som strider imod selve ideen med væbnede styrker. I yderste konsekvens af dette slogan har du muligvis ret, så derfor er det godt, at HR-strategien "kun" lægger op til øget ansvar for egen karriere. Jeg tror, der er en stor forskel.

Generelt er jeg ikke tilhænger af at kritisere bagudrettet, men det er nogle gange nødvendigt, når bekymringen for den kommende modus tager overhånd. Jeg vil derfor minde om, at det gamle system ikke var perfekt. Jeg er selv stødt på stamperpersonel med en ret fasttømret (negativ) opfattelse af officerskorpset, hvilket ikke er gavnligt for hverken kammeratskab eller korpsånd. Internt i officerskorpset synes jeg også at kunne huske et par negative bemærkninger om kolleger, som udstikkeren havde tildelt en langt bedre karriere end fortjent. Sådanne opfattelser er vel heller ikke befordrende for kammeratskabet. Så spørgsmålet er vist nærmere, om karrierekonkurrencen blandt ambitiøse medarbejdere ikke altid har været en udfordring for kammeratskabet. Jeg tror det.

I min optik er ansøgningssystemet og resten af HR-strategien i trit med den individualisering, der generelt præger samfundsudviklingen i dag. Og mon ikke det under alle omstændigheder er hensigtsmæssigt at holde Forsvaret i god forbindelse med virkeligheden uden for hegnet? Om den udvikling så er et dilemma for kammeratskab og korpsånd, har jeg da også reflekteret over, men uanset hvad er der næppe så meget at gøre ved det.

Som nævnt indledningsvist er jeg nået frem til en anden konklusion end dig, Lars. Jeg er nemlig af den overbevisning, at kammeratskab og korpsånd er tæt forbundet med vores opgaveløsning og -vilkår og ikke i nævneværdig grad bestemt af et ansættelses- og karrieresystem. Her kan et bevidst ledelsesfokus på at fremme kammeratskab og korpsånd også gøre hele forskellen.

Så i min optik bestemmer vi selv, om vi vil kammeratskab og korpsånd. Og det vil den ansvarlige chef selvfølgelig. For vi skal jo ikke bare kæmpe; vi skal vinde. ■

Peter Wass

oberst
chef for Personelstrategisk Afdeling i FKO

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver? I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

UNDERJORDISK OVERBLIK

Fra en bunker i Havreballe Skov i Aarhus koordineres redningsindsatsen, når der sker ulykker til søs. Døgnet rundt sidder der to vagthavende officerer i SOKs operationscenter – én fra Søværnet og én fra Flyvevåbnet.

AF MORTEN MARIANI / SOK

SØULYKKER

I fire år har kaptajnløjtnant Rolf Willadsen arbejdet ved Eftersøgnings- og Redningstjenesten i Aarhus. I en bunker under den aarhusianske muld ligger Joint Rescue Coordination Centre, der er bemandet af både Søværnet og Flyvevåbnet. Herfra koordinerer Rolf og hans

Hvad laver en medarbejder i JRCC?

kollegaer redningsaktioner til søs og fra luften.

Som vagthavende officer tager Rolf Willadsen imod anmeldelsen, når for eksempel personer savnes til søs, eller

et skib havarerer, og besætningen er i fare.

- Ofte er det oprevne folk, jeg får i røret. Så kan det være en udfordring at få at vide, hvad der er sket. Og er det for eksempel en tysk fritidssejler, der ringer med en anmeldelse, så kan de sproglige udfordringer også betyde, at det kan være svært at finde ud af, hvor ulykken er sket. Men heldigvis lykkes det altid, siger Rolf Willadsen.

Styrer indsatsen

Fra det øjeblik en ulykke anmeldes, og indtil den afsluttes, er det den vagthavende officer, der leder indsatsen. Han sørger for at få aktiveret de nødvendige ressourcer og få dem det rigtige sted hen. Og det skal tit gå hurtigt. Så ofte er hjælpen på vej, imens anmelderen er i røret.

- Jeg taler højt og vifter med armene, så mine kollegaer, der sidder omkring mig, ved, hvad det er for en opgave, vi står over for. På den måde kan min kollega fra Flyvevåbnet for eksempel hurtigt få en redningshelikopter i luften, hvis det er det, der er brug for, siger Rolf Willadsen.

Det handler om at finde mennesker i live, så tid er en helt afgørende faktor. Men aktionen slutter først, når de savnede er fundet eller de nødlidende er reddet.

- Ved søulykker sker det jo desværre også, at vi ikke kan finde en eftersøgt person. I det tilfælde skal beslutningen om at indstille eftersøgningen træffes af chef SOK, fortæller Rolf Willadsen. ■

Rolf sender hermed stafetten videre til en medarbejder i Forsvarets Personeltjeneste. ■

Til pengene har vi en fin hær og et fint forsvar. Når jeg sammenligner effektivitet og resultater med andre landes forsvar, har vi slet intet at skamme os over.

generalmajor Per Ludvigsen, chef for Hærens Operative Kommando

Århus Stiftstidende

Veteraner i arbejde

Til trods for de eftervirkninger, som veteranerne kan have, så har de samtidig mange attraktive kompetencer, som erhvervslivet kan bruge. ■

Steen Møller, rådmand for Social-og Arbejdsmarkedsforvaltningen i Odense, om et nyt samarbejde, der skal hjælpe soldater med posttraumatisk stress, med at komme i arbejde.

Fyns Stiftstidende

Kom og tag os

Vi tager initiativet selv i stedet for andre gør det, og vi skal række hånden højest op. ■

Finn Ladegaard, Varde Kommune, om at lokke soldater fra Sønderborg til at bosætte sig i området, når Sergentskolen flytter til Varde.

JydskeVestkysten

Styrker samles

Rusland truer freden og sikkerheden i Europa, og Rusland må stoppe sine militære aktiviteter og sine trusler. ■

NATOs generalsekretær, Anders Fogh Rasmussen, om spændingerne på Krimhalvøen

Berlingske Nyhedsbureau

PROFILER

313-ÅRS FØDSELAREN

Verdens ældste søofficersskole og Danmarks næstældste uddannelsesinstitution fyldte 313 år. Det er måske den sidste fødselsdag, skolen fejrer.

AF SØVÆRNETS OFFICERSSKOLE

FØDSELSDAG Skolen blev traditionen tro fejret med lagkage, men ellers er de flere hundrede års historie ikke noget, man gør så meget ud af at fejre i Danmarks ældste værn. Dog er der en særlig stemning på Søværnets Officersskole (SOS) på netop denne dag, da skolen som følge af seneste forlig er inde i en intens reorganiseringsproces og omlægning af uddannelserne.

- Vi har dels justeret vores uddannelser væsentligt, men vi skal sandsynligvis også flytte rent fysisk til en fælles placering for alle tre officersskoler og Forsvarsakademiet. Udover kortere uddannelser, fysisk flytning, reorganisering og meget mere, vil der også ske stillingsnedlæggelser, så vores medarbejdere er under væsentligt pres for tiden. Derfor bruger vi fødselsdagen til lige at se hinanden i øjnene ved en lille komsammen for at sikre os, at alle har

det nogenlunde, siger chefen for SOS, kommandørkaptajn Gustav Lang.

Fødselsdagen var skolens sidste som selvstændig Niveau III-myndighed. Måske var det også den sidste fødselsdag i de historiske omgivelser på Nyholmen bagved batteriet Sixtus med Rigets flag. Søværnets Officersskole flytter muligvis allerede til næste år til Forsvarsakademiet på Svanemøllens Kaserne på Østerbro.

- I det ældste værn har vi mange mærkedage og traditioner. Det lyder måske ikke vigtigt, men på en officersskole har mærkedagene en rolle, da markeringen indgår i den historiske dannelse af vores kadetter. Vi er stolte over at have den ældste officersskole i verden, og vi er stolte over den placering, som flåden – Søværnet – har i vores lands historie, siger Gustav Lang. ■

Søværnets Officersskole ligger i historiske omgivelser på Nyholmen i København. Foto: Tina Poulsen

KOMMENTAR

Få det bedste ud af det

Forsvarsakademiet og officersskolerne gennemførte i februar informationsmøder over hele landet om de nye videreuddannelser for officerer.

I al ydmyghed må vi konstatere, at informationsmøderne var en succes – i hvert fald hvis vi skal dømme efter det overvældende antal officerer, som deltog, og det store engagement de udviste. Der var helt afgjort et stort informationsbehov; der blev stillet rigtig mange spørgsmål, og der blev udvekslet mange holdninger.

De potentielle ansøgere udtrykte en vis skepsis over for det nye blended learning-koncept for videreuddannelserne. Konceptet indebærer, at den studerende fremover videreuddanner sig i fritiden ved siden af havende tjeneste med undtagelse af tilstedeværelsesdelene, som fortsat vil være arbejdstidsneutrale. Denne skepsis var især koncentreret omkring udfordringerne med at kombinere krævende operativ tjeneste (til lands, til vands, i luften) med f.eks. at møde til tilstedeværelse et andet sted i perioder. På Forsvarsakademiet har vi dog tillid til, at de studerende og deres chefer i fællesskab kan løse de konkrete problemer, der måtte opstå.

En gråzone, som med rette fylder rigtig meget hos de yngre officerer, drejer sig om de HR-strategiske forhold. Det handler især om, hvilke stillinger man vil kunne blive ansat i, afhængigt af hvilke videreuddannelser man vælger. Forsvarsakademiet kan ikke afklare disse spørgsmål alene. Det vil være de ansættende myndigheder, som bestemmer, hvilke ansøgere de vælger til bestemte stillinger, og hvad man generelt skal kunne for at bestride dem. Men vi håber selvfølgelig, at det hurtigst muligt vil blive klart afspejlet i alle Forsvarets funktionsbeskrivelser, hvilke af de nye uddannelsesmæssige kompetencer ansøgeren skal eller bør besidde.

De fleste kan vist være enige om, at Forsvaret har haft noget nær verdens bedste uddannelser for officerer indtil nu. Så selv om vi fremover måske ryger ned på anden- eller tredjepladsen, vil vi stadig have rigtig gode uddannelser. Og kun i fællesskab kan vi sørge for at få det bedste ud af det nye uddannelsessystem.

Jakob Henius

oberstløjtnant
Uddannelseschef på Forsvarsakademiet

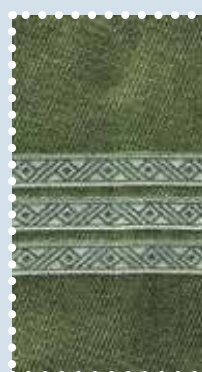
QUIZ GÆT EN GRAD

GRADER I FORSVARET

Soldater i Forsvaret bærer deres grad på skuldrene. Den viser hvorhenne i den militære rangorden, soldaten befinder sig.

De allerfleste af verdens militære organisationer bruger rangordner – den albanske hær, Kinas Folkets Befrielseshær og den sovjetiske Røde Hær afskaffede en overgang de militære grader, men genindførte dem, da det blev for vanskeligt uden kommando og kontrol.

SVARET FINDER DU NEDERST PÅ DENNE SIDE

1. Flyverprovst
2. Overkonstabel 1. grad

SVAR

På nye eventyr

I september 2013 blev Kenya ramt af terror. Verden var chokeret, og vi stod midt i det hele. Vi var i Nairobi for at gøre klar til vores snarlige flytning og var faktisk i et andet shopping center på samme tidspunkt. Ikke lige det scenarie, vi havde drømt om, da jeg i juli sidste år søgte en stilling som militærrådgiver på en kenyansk uddannelsesinstitution et stykke uden for hovedstaden. Jeg fik jobbet og skulle møde i Kenya 1. november. Min hustru Charlotte og jeg besluttede at gøre alt op, sælge lejlighed og bil – og hun skulle søge orlov fra sit arbejde i 3 – 4 år.

Vi pakkede vores hjem ned. Det hele blev stuvet ind i en 40 fods container og sendt af sted i starten af oktober. Min søn på 17 år skulle ikke med, så jeg skulle yderligere forliges med tanken om at rejse fra ham. Det havde jeg prøvet to gange før i forbindelse med udsendelser til Bosnien og Afghanistan, men denne gang var det alligevel anderledes. Det er meget længere tid. Gjorde jeg nu det rigtige?

De sidste par dage var hektiske. Indkøb af småting og farvelmiddage med venner og familie. Op kl. 4 på afrejsedagen. I lufthavnen sad vi med en kop kaffe og prøvede at fordøje, at vi nu skulle forlade Danmark i en længere periode. Spændingen var blandet med en klump i halsen.

I Nairobi kiggede tolderne på de 6 kufferter, vi havde med, men interessen forsvandt, da vi viftede med vores diplomatpas. Vi kom ud til vores nye hus, der ligger i Karen uden for Nairobi. Opkaldt efter Karen Blixen. Hendes afrikanske farm ligger 5 minutters kørsel fra vores hus. Området er smukt og frodigt.

Pludselig var vi fremmede i en ny kultur. Hvordan betaler man en elregning? Hvor kan man handle? Vi skulle genlære ting, som vi tager for givet hjemme. Heldigvis var min kollega Jørn og hans kone Lotte udstationeret samme sted, og de hjalp os med de mange spørgsmål.

Sikkerhedssituationen i Kenya er ikke god. Derfor skal vi nu vænne os til at bo i et hjem med vagter, vagthunde og omkranset af elektrisk hegn. Truslen om overfald lurer altid i baghovedet. Vi bliver kaldt Musungu, der på Swahili betyder hvid mand. Det er ikke negativt, men det er åbenlyst, at de fleste kenyanere lever et helt andet liv end os. Min nye dagvagt skulle flytte, og han kunne have hele sin familie og alle sine ejendele i en stor firehjulstrækker. Det minder en om, at vi er fantastisk privilegerede, men ikke nødvendigvis mere lykkelige.

Vi er netop blevet lykkelig genforenet med vores indbo fra Danmark. Det har været godt tre måneder undervejs. Bureaukkratiet i Kenya tager tid, men vi har fået indrettet vores hjem og fået vores bil. Vi har indtil nu kun mødt søde, venlige og meget gæstfrie kenyanere, så nu er vi klar til 3 – 4 års eventyr.

Peter Sangiorgio
oberstløjtnant
militærrådgiver

MED ANDRE ØJNE

FOTO: KIRA KRØS URSEM

JUBILÆUMSLØB I SLAGELSE

Gardehusarregimentet har 400 års jubilæum i 2014 og arrangerer i den anledning et jubilæumsløb ved Gardehusarkasernen i Slagelse. Løbet finder sted den 26. april. Voksne løbere kan løbe et kvart, et halvt eller et helt maraton, mens børn kan nøje med et 2 km børneløb. Der er også mulighed for at køre maraton på håndcykel. Alle deltagere får en unik løbsmedalje og voksne deltagere også en t-shirt. Overskuddet fra løbet går til Team Veteran – et løbeprojekt for sårede soldater. Se mere om løbet på www.ghr400.dk eller på facebook.

I Forsvaret handler det ikke bare om penge

44 år

Bor i Næstved

Gift med Lisbet, der er jordemoder i Roskilde

4 børn i alderen 3 - 12

Har ingen fritid!
(Motionsløber og gør det selv mand)

Major Steen Kjærgaard forlod engang Forsvaret til fordel for et karrierejob i Lufthansa, men vendte tilbage til uniformen efter et års tid. Han manglede følelsen af at være en del af noget større end aktionærernes pengepung.

AF KIM VIBE MICHELSEN / FORSVARETS HOVEDREDAKTION

VÆRDIER

”Det var tilbage dengang, da regimenterne blev lagt sammen,” siger Steen, mens han kigger ud over den lidt vintergrå Frederiksberg Have. I reolen står Huntington side om side med Clausewitz i den tidligere slotslejlighed, der nu er ombygget til kontorer for den lille stab i Faggruppe Krigshistorie og Statskundskab på Hærens Officersskole.

Steen var dengang ”rigtig” husar, altså en af dem fra Næstved der kørte opklaring, var lynsnare i handling og kunne begå sig i fint selskab. Han var som ældre premierløjtnant næstkommanderende i et stående kompagni, der stod overfor at skulle udgøre grundstammen af et kompagni, der skulle til Kosovo. Steen glædede sig til den kommende mission, men sammenlægningen slog den plan i stykker. - De havde brug for, at næstkommanderende for kompagniet flyttede med til den nye kaserne i Antvorskov for at være med til at gennemføre flytningen og sammenlægningen det nye sted, mens de andre tog til Kosovo. I bakspejlet var det jo en sund beslutning, men jeg var skuffet, husker Steen.

Boligboblen dirrede

Han blev i første omgang loyalt og færdiggjorde arbejdet, men ved siden af begyndte han at se sig om efter andre muligheder. Og dengang tilbage i 2001 var der mange af dem. Højkonjunktoren bragede løs, boligboblen dirrede som overfladen på buen af et overfyldt snapseglass, og officerer forlod Forsvaret for at prøve lykken i den evige vækstøkonomi.

Steen blev kontaktet af en tidligere officerskollega, der tilbød ham et job i cateringdelen af det tyske flyselskab Lufthansa, Lufthansa Service Group, der er verdens største udbyder af flymad. De skulle ind på det skandinaviske marked i konkurrence med Gate Gourmet, og der var blandt andet brug for HR-medarbejdere. Selvfølgelig var teams var oppe i tiden, og Steen skulle udvikle uddannelsen for produktionsmedarbejderne i virksomheden i netop det for at styrke produktiviteten.

- Der var masser af hype omkring det og masser af penge. De tyske chefer var vilde med, hvad sådan et par officerer kunne præstere, og det var rigtigt spændende, husker Steen.

Irak trak

Osama Bin Laden fik dog hurtigt ændret den oplevelse.

Efter kun et halvt års tid i jobbet ramte terrorangrebet på New York og Washington verden med chok, og for luftfartsindustrien var det nærmest et apokalyptisk meteor-

Jeg tror, at man som officer altid vil rykke karrieremæssigt ude i det civile. Vi kan bare noget, der efterspørges, men jeg følte mig nøgen, uden identitet og netværk, da jeg tog uniformen af, og det skal der rigtigt mange penge på bordet for at opveje.

nedslag. Folk holdt op med at flyve, oliepriserne steg, og sikkerhedsforanstaltningerne var omkostningskrævede. Store hæderkronede nationalklenodier gik ned på stribe, og Lufthansa droppede satsningen i Skandinavien.

Pludselig var Steen bare en almindelig HR-medarbejder i en kriseramet virksomhed, hvor hovedopgaven bestod i fyringer. Samtidig kom der vækst i den militære verden. Forsvaret skulle sende enheder til Irak og Afghanistan og begyndte at hverve tidligere officerer tilbage i karrieren. Steen søgte andre civile jobs, men gjorde mere og mere op

med sig selv, at det civile ikke rigtigt havde de kvaliteter, han ledte efter i et job.

- Jeg følte ikke rigtigt for det. Man er ikke med i noget. Man er ikke en del af noget større. Det hele handler bare om at tjene penge, og det er lidt kedeligt, siger Steen.

Forsvaret skreg på daværende tidspunkt efter tolke og især sprogofficerer, der kunne arabisk, og da Steen fik tilbudt et job, hvor han skulle løbe en ny sprogofficersuddannelse i gang, var valget ikke svært. Især ikke når han kunne genindtræde i et normalt karriereforløb. Lufthansa tilbød ham endda et bedre job og mere i løn, da han sagde op, men for Steen var Forsvaret mest attraktivt, når alt blev gjort op.

I dag ser Steen tilbage på sine oplevelser på den anden side af hegnet med blandede følelser. Virksomhederne var mere fleksible, når det kom til belønning af individuelle præstationer, men der var ingen sammenhold.

- I det civile kæmper man alene. Der er ikke det samme sammenhold og den samme korpsånd over det. Truslen om fyringer ligger hele tiden i luften. Hvis et fly blev forsinket på grund af os, var der folk, der blev fyret. Man står for sin egen karriereplanlægning, og alt hvad man foretager sig, skal kunne aflæses på bundlinjen, siger Steen.

Dynamikken går dog begge veje, og han fremhæver sin oplevelse med tilbuddet om bedre job og løn som den positive del af den større fleksibilitet, der er i en civil virksomhed. Der er kontant afregning både som belønning og straf. Og som officersuddannet og udvalgt er chancen for det første væsentligt større end risikoen for det andet.

- Jeg tror, at man som officer altid vil rykke karrieremæssigt ude i det civile. Vi kan bare noget, der efterspørges, men jeg følte mig nøgen, uden identitet og netværk, da jeg tog uniformen af, og det skal der rigtigt mange penge på bordet for at opveje. ■

FAKTA OM ARBEJDSPLADSEN

Chef for Faggruppe Krigshistorie og Statskundskab på Hærens Officersskole, der står for at uddanne officerseleverne i de større sammenhænge i sikkerhedspolitikken og krigshistorien.

Faggruppen består udover Steen af fem officerer og civile akademikere.

ANNONCE

AKADEMIUDDANNELSE FOR MILITÆRE MELLEMLEDERE

Ønsker du at kvalificere dig til Forsvarets nye officersuddannelser, er det nu muligt at søge om optagelse på de nye akademiuddannelser i de tre værn.

FORMÅL

Akademiuddannelsen har til formål at udvikle sergenters ledelseskompetencer, indsigt i akademisk metode og personlige studieevner for at kvalificere til en senere optagelse på Forsvarets nye officersuddannelser.

AKADEMIUDDANNELSEN

Akademiuddannelserne er forskellige i de tre værn, men fælles for dem er, at de er opbygget i moduler, og at de gennemføres ved siden af havende tjeneste. Uddannelserne er hver vægtet med 60 ECTS points på akademiuddannelsesniveau og vil have en varighed på 24- 36 måneder, afhængig af værn.

Akademiuddannelsen varierer fra værn til værn. Uddannelsen vil kombinere den værnsspecifikke militære faglighed med flere akademifag. Indholdet består delvist af moduler, som de kendes fra VUT-I og -II/ML, og suppleringsmoduler fra University College Syddanmark

Som elev følger du moduler med en række akademifag indenfor ledelse og organisation på University College Syddanmark eller en anden valgfri godkendt uddannelsesinstitution udenfor Forsvaret, mens andre moduler på akademiuddannelsen vil blive udbudt af henholdsvis Hærens Sergent-

skole i Varde, Air Force Training Centre i Karup eller Center for Sergent og Maritim Uddannelse i Frederikshavn.

Akademiuddannelserne afsluttes i de tre værn med en akademi opgave, der gennemføres ved University College Syddanmark.

ANSØGNINGSFRIST OG STUDIESTART

Det er et krav, at du har minimum 2 års praktisk erfaring som militær mellemlider, inden du starter på akademiuddannelsen. Dog kan du allerede søge efter minimum 6 måneders praktisk erfaring som sergent med det formål at blive afklaret i forhold til optagelse på først mulige akademiuddannelseshold.

Inden optagelse på akademiuddannelsen skal du til afprøvning, hvor blandt andet din studieegnethed og dit udviklingspotentiale vurderes med henblik på en senere optagelse på officersuddannelserne.

Læs mere om akademiuddannelserne i de tre værn og søg inden **22. april 2014 på forsvaret.dk/uddannelser**

Uddannelsesstart: efterår 2014.

PLANET STRUKT

ET TEGNESERIEUNIVERS AF DEN ANDEN VERDEN

